

REPUBLIKA

Poprawa sytuacji gospodarczej.

Instytut Badania Konjunktur konstatauje przełom w napięciu kryzysowym i złagodzenie depresji.

Charakterystyka położenia gospodarczego w lutym.

Warszawa, 25 marca.

Bank Gospodarstwa Krajowego, podaje następującą charakterystykę położenia gospodarczego w Polsce w lutym r. bież.

W lutym, który jest miesiącem przejściowym od okresu zimowego do sezonu wiosennego, położenie gospodarcze Polski nacechowane było niskim stanem obrotów i wytwórczości przemysłowej. Pod wpływem słabnących obrotów zapotrzebowanie kredytu dla celów obrotowych w dalszym ciągu zmalało i dobru materiał wekslowy wskutek małej podaży znajdował stosunkowo łatwy zbyć w instytucjach finansowych. Cięża ce jednak nadal na rynku pieniężnym silnie zapotrzebowanie kredytu o charakterze finansowym, głównie na spłatę po przednio zaciągniętych zobowiązań, wpływa hamująco na obniżkę stopy procentowej i poprawę w wypłacalności.

Operacje kredytowe banków zmalały, za wyjątkiem kredytów długoterminowych banków państwowych, które się zwiększyły. Wkłady oszczędnościowe wykazały dalszy wzrost. Na giełdach papierów wartościowych transakcje papierami procentowymi nie wykazały większego ożywienia mimo mocniejszej tendencji kursów, pod koniec okresu sprawozdawczego nastąpiła również poprawa kursów akcji przy małych jednak obrotach.

Ceny ziemiopłodów po długotrwałym okresie niżki wykazały wyraźną tendencję zwyżkową, zwłaszcza dla

pszenicy i żyta. Wśród artykułów hodowli rolniczej zwyżką cen objęte zostały bydło i nierogacizna na rynku wewnętrznym, natomiast na rynku jajczarskim i maślarskim po przejściowej poprawie na początku miesiąca nastąpiła ponowna niżka. Wywóz zbóż i bydła oraz nabiału zwiększył się, eksport nierogacizny był natomiast mniejszy.

Położenie poszczególnych gałęzi przemysłowych było niejednolite przy utrzymujących się równowagach zbytu w kraju i zagranicą. Rozmiary wydobycia węgla kamiennego, wskutek sezonowego spadku zapotrzebowania w kraju i skurczenia się eksportu, doznały ograniczenia, zapasy węgla na zwalach kopalni wzrosły. Wydobycie węgla wynosiło w lutym 2.780 tys. ton, zbył w kraju — 1.130 tys. ton, wywóz — 887 tys. ton. Podobnie w przemyśle naftowym nastąpił spadek produkcji surowca, sprzedaż przetworów naftowych tak na rynku krajowym jak i zagranicą była mniejsza. Hutnictwo cynkowe mimo pewnej poprawy cen zmniejszyło swą wytwórczość, gdyż obniżył się eksport cynku. Nieco pomysłniej kształtowało się położenie hut żelaznych, które zwiększyły produkcję dzięki większym zamówieniom rządowym, utrzymanym w styczniu, oraz nieznacznej zwyżce eksportu w miesiącu ubiegłym. Hutnictwo żelazne wytworzyło w lutym 85 tys. ton surowki, 99 tys. ton stali i 69 tys. ton wytworów walcowniczych.

W dziale przemysłu przetwórczego zaznaczyło się zwiększenie obrotów w

przemysle włókienniczym, który wkroczył w okres sezonowej sprzedaży wyrobów letnich na rynek krajowy. Ożywienie transakcyj wystąpiło silniej w dziale artykułów wełnianych, natomiast słabiej w sprzedaży wyrobów bawełnianych. Wywóz wyrobów włókienniczych był mniejszy niż przed rokiem. Trudności zbytu występowały nadal silnie w przemyśle metalowo - maszynowym, który zatrudniony był tylko częściowo przez ograniczoną ilość dni w tygodniu. Eksport drzewa obniżył się znacznie po niższej poziomie zeszłorocznego. W przemyśle spożywczym zbył cukru na rynku wewnętrznym pozostał utrzymany, eksport zaś był mniejszy. W młynarstwie zaznaczyło się sezonowe zwiększenie zatrudnienia i obrotów. W sprzedaży nawozów sztucznych nie nastąpiła poprawa. Stan uruchomienia innych gałęzi przemysłowych, jak przemyśle skórnicy i mineralnego, pozostał ograniczony.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym, jak zwykle w okresie międzysezonowym zmniejszyły się w porównaniu ze styczniem. Poziom ich był również znacznie niższy niż w lutym r. ub. Silniejszemu zmniejszeniu uległa wartość wymiany towarowej z zagranicą. Zwłaszcza przywóz obniżył się, wskutek czego bilans handlu zagranicznego wykazał saldo aktywne w wysokości 188 mil. zł.

Nasilenie wzrostu bezrobocia osłabło tak w porównaniu z poprzednim miesiącem jak i w stosunku do lutego 1930

r. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się bowiem w miesiącu sprawozdawczym o 20 tys. wobec 42 tys. w styczniu r. b. i 33 tys. w lutym r. ub. Dążenia do obniżki płac objęły ostatnio tak zarobki robotnicze jak i wynagrodzenie pracowników unysłowych.

Instytut badania konjunktur ogłasza następujące prognozy:

W konjunkturze światowej są już pewne, słabe zresztą oznaki, zapowiadające złagodzenie depresji. Ceny artykułów rynku światowego, prócz niektórych, albo przestały spadać, albo nawet ujawniły tendencje wzrostu.

Na giełdach poprawa kursów jest niemal powszechna, można to uważać za zapowiedź zakończenia kryzysu zarobka, w krajach, w których była przedtem silna ucieczka kapitału, rozpoczają się procesy repatriacji, płynność na rynku pieniężnym, prócz Niemiec, jest nie zwykle wielka, wzmożono się znacznie oferowanie kapitału krótkoterminowego istnieją już pewne zaczątki poprawy na rynku lokat długoterminowych. Natężenie wszystkich tych obaw jest jeszcze słabe, istniejąca zaś znaczna płynność na rynku pieniężnym może dać bodziec do poprawy konjunktury dopiero wtedy, kiedy przeniosła się na rynek kredytów długoterminowych.

W tej dziedzinie rozstrzygające znaczenie mieć będzie dalszy rozwój wynadków politycznych wewnątrz państw oraz między państwami.

Marszałek Piłsudski zdąży do Polski

„Wicher“ wziął kurs na północ. — Marszałek oczekiwany jest w Warszawie za 10 dni i spędzi święta w otoczeniu rodziny.

Marszałek dziękuje Portugalji za gościnę.

Warszawa, 25 marca.

Prasa warszawska zastanawia się w dalszym ciągu nad kierunkiem podróży Marszałka Piłsudskiego na „Wicher“.

W ciągu dnia wczorajszego i w ciągu nocy, żadne wiadomości o kierunku obranym przez kontrtorpedowiec nie nadeszły.

W ciągu przedpołudnia nadeszły depesze prasowe zagraniczne, w których z meldunków stacyj nadbrzeżnych radjowych wysnuwane są wnioski, że „Wicher“ dąży w kierunku północy, co oznaczałoby, że celem jego jest port francuski Cherbourg.

Pangalos uniewinniony

Ateny, 25 marca.

(Telegram własny „Republiki“).

Eks-premier Pangalos postawiony w stan oskarżenia w związku z krwawymi zajściami w czasie wyborów w 1928 r., został uniewinniony.

Z informacji, udzielonych przez koła rządowe w Warszawie bardzo skąpo, wynika, że najbardziej prawdopodobna jest wersja, głosząca, że Marszałek Piłsudski zdąży do Polski.

Nie wiadomo jeszcze czy dopłynie na „Wicher“ aż do Gdyni, czy też wysią-

dzie w którymś z portów zachodnio-europejskich, aby drogę do Warszawy odbyć koleją.

W każdym razie Marszałek Piłsudski oczekiwany jest w Warszawie w ciągu 10 najbliższych dni.

Przemysłowcy polscy pojedają do Rosji,

by zbadać możliwości nawiązania ściślejszych stosunków handlowych z Sowietami

Warszawa, 25 marca.

W kołach przemysłowych rozważany jest plan zorganizowania wycieczki przez myślowców polskich do Rosji. Skład wycieczki, która miałaby duże znaczenie dla wykorzystania możliwości wymiany handlowej między Polską a Rosją, nie jest jeszcze ustalony. Wiadomo jedynie, że na czele wycieczki stać ma dyrektor polskiego związku przemysłu, handlu, górnictwa i finansów Andrzej Wierzbic-

ki, jedna z najwybitniejszych osobistości naszego świata gospodarczego. Wycieczka według dotychczasowego planu zabawiłaby w Rosji około dwóch tygodni i zwiedziłaby największe objekty gospodarcze.

Specjalnym celem wycieczki byłoby zapoznanie się z przebiegiem w k. n. ywa nia 5-letniego planu rozwoju gospodarczego, czyli t. zw. „piatiletki“.

Warszawa, 25 marca.

W godzinach wieczornych na podstawie wiadomości otrzymanych w Warszawie z miarodajnych źródeł zagranicznych stwierdzają ogólnie, że kontrtorpedowiec „Wicher“ dąży do brzegów północno - europejskich, a Marszałek Piłsudski uda się po wylądowaniu koleją do Warszawy. Ogólnie spodziewają się, że Marszałek Piłsudski wyląduje w czwartek przyszłego tygodnia a święta spędzi już w Warszawie w otoczeniu rodziny.

Lizbona, 25 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Minister Perłowski wyjechał dzisiaj do Madrytu. Wczoraj złożył on rządowi portugalskiemu podziękowanie rządu polskiego za gościnę, okazaną Marszałkowi Piłsudskiemu.

Ze swej strony Marszałek Piłsudski przełożył także podziękowanie rządowi portugalskiemu.

DŹWIĘKOWE GRAND-KINO

Dziś premiera!

Wielki program humoru, śmiechu i dowcipu!

W ciągu 2-ech godzin bez przerwy bawić będą publiczność:

Kapitałna para
komików

Stan Laurel i Oliver Hardy

w niezwyklej komedji erotycznej

„NOCNA ESKAPADA”

Fenomenalna trupa psów pod wodzą reżysera Renfro w rewelacyjnym filmie

„PSI TRÓJKĄT”

(z słynnej serji „Mówiące psy”) zdrada, miłość, zabójstwo i sąd psi.

„NASZA BANDA”

Znakomity zespół „Cudownych dzieci”.

„PIRACI”

Wesoła rewja kolorowa

Najnowsze przeboje
muzyczne.

Początek seansów o godzinie 4-ej po poł., ostatni o godzinie 10.15 wiecz., w sobotę i niedzielę o godzinie 12-ej w poł., ostatni o godz. 10.15 wiecz. — Ceny miejsc na pierwsze seanse od zł. 1,— na porankach po 75 i zł. 1.

Interwencja Anglii przeciw unji celnej.

Kanclerz Rzeszy oświadczył, że Liga Narodów nie jest uprawniona do badania umowy.

Europa gburzona jest manewrem politycznym Niemiec.

Berlin, 25 marca.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Biuro Wolfa komunikuje. W związku ze sprawą niemiecko - austriackiej umowy o zawarciu unji celnej, ambasador brytyjski w Berlinie odwiedził dzisiaj kanclerza Rzeszy, zawiadamiając go że Henderson w interesie ogólnym uważa za pożądane, aby z uwagą na protokół genewski z października 1922 r. sprawa ta została wspólnie omówiona i aby Niemcy i Austria do następnej sesji Rady Ligi nie podejmowały ostatecznych postanowień.

W odpowiedzi swej kanclerz Rzeszy wskazał, że umowa niemiecko - austriacka utrzymana jest całkowicie w ramach protokołu genewskiego i wobec tego zgodnie z zapatrywaniem rządu Rzeszy i rządu Austrii niema podstaw, dla czegożby Rada Ligi miała się tą sprawą zajmować.

Jeżeli rządy innych państw domagają się zbadania kwestyj prawnych, to rządy niemiecki i austriacki nie mają powodu obawiać się tego. Rząd Rzeszy uważa za niedopuszczalne, aby Rada Ligi ze stanowiska politycznego miała ba-

dać umowę, posiadającą charakter czysto gospodarczy.

Kanclerz udzielił następnie wyjaśnień o celach rokowań niemiecko - austriackich, które oczywiście będą musiały być kontynuowane, jednak co zgóry było do przewidzenia, ze względu na cały szereg szczegółów technicznych, wymagających uregulowania, przed dwoma wzgl. trzema miesiącami — rokowania te nie mogą być zakończone.

Paryż, 25 marca.
Brand i Henderson konferowali wczoraj wieczorem w sprawie układu austriacko - niemieckiego. Dzisiaj mają

rozważyć krok, jakie podejma wspólnie, by przeszkodzić realizacji układu.

Paryż, 25 marca.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Minister Zaleski wzytywał dzisiaj Hendersona. Rozmowa trwała przeszło godzinę.

Po rozmowie z Hendersonem min. Zaleski konferował z Brandem i z sekretarzem generalnym Ligi Narodów.

Berlin, 25 marca.
„Berliner Tageblatt” dowiaduje się ze źródeł właściwych, że istnieje zamiar wydanja radykalnego zakazu importu węgla zagranicznego do obszaru niemiecko - austriackiej unji celnej.

Krwawe manifestacje w Indiach

z powodu stracenia dwóch spiskowców.

Kalkuta, 25 marca.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Wiadomość o straceniu spiskowców w Lahore wywołała żywe poruszenie w wielu punktach miasta. Patrole policji pilnują porządku w główniejszych centrach miasta.

Karachi, 25 marca.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dzisiaj rano w pobliżu siedziby kongresu przeciwna pochód z czarnym sztandarem, wznosząc okrzyki „Niech żyje Bhagatsingh”. Wśród członków kongresu wykonanie wyroków na spiskowców w Lahore wywołało głębokie wrażenie.

Na gmachu kongresu opuszczono trójkolorowy sztandar do połowy masztu.
Cawnpore (Indje) 25 marca.
W związku z manifestacjami na znak

protestu przeciwko egzekucjom, dokonanym w Lahore, doszło do starć między mieszkańcami poszczególnych gmin.

Dotychczas jest 19 zabitych i około 50 rannych. Demonstranci atakowali m. czetw. demolowali sklepy, obrzucali kamieniami urzędy telegraficzne i gmachy sądowe. Sytuacja pozostaje groźną.

Cawnpore (Indje), 25 marca.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Niepokoje trwają w dalszym ciągu. Liczba zabitych dosięgła 30 rannych zaś 100.

Wśród rannych znajduje się kilkunastu Europejczyków. Dla stłumienia rozruchów wezwano kompanie wojsk brytyjskich oraz oddział policji złożony z 200 ludzi.

Światowej sławy głośniki elektrodynamiczne

EXCELLO

do złudzenia wiernie i naturalnie odtwarzają mowę i muzykę

RADJO REICHER, PIOTRKOWSKA 142

Ankieta o zmianie konstytucji

rozpisal wśród wybitnych prawników marsz Światolski

Warszawa, 25 marca.

W ciągu dnia dzisiejszego kancelaria sejmu rozpiła do najwybitniejszych polskich prawników: profesorów uniwersytetów, sędziów sądu najwyższego znakomitych członków palestry itd. ankietę podpisaną przez marszałka dr. Światolskiego na temat wytycznych naukowych które należałoby uwzględnić przy pracy nad zmianą konstytucji. Odpowiedzi uczonych będą przedmiotem obrad sejmowej komisji konstytucyjnej.

Nowa taryfa zarobkowa została przyjęta na Śląsku Opolskim

Katowice, 25 marca.

Orzeczenie rozjemcze dotyczące nowej taryfy zarobkowej dla robotników hut żelaznych Śląska opolskiego zostało przyjęte przez robotników i przemysłowców. Umowa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia r. b.

Zderzenie pociągów na stacji w Szarnowie

Turnów, 25 marca.

Wczoraj o g. 5 w czasie przetaczania wagonów nastąpiło zderzenie dwóch pociągów. Dwa wagony zostały zupełnie rozbite, a 4 częściowo. Szkody wynoszą kilkanaście tysięcy złotych. Strał w ludziach nie było.

Przy otyłości, pobudza naturalna woda gorzka „Franciszka - Józefa” przemiane materji w organizmie i wpływa na wysmukłość kształtów. Zadać w aptekach i drogeriach.

Krwawe walki w Limie 50 żołnierzów poległo

Nowy Jork, 25 marca.

Donoszą z Limy, iż doszło tam ponownie do krwawych walk wewnętrznych. Żołnierze piętego pułku piechoty zbuntowali się, wzięli do niewoli oficerów, po czym usiłowali zdobyć pałac prezydenta.

Wojska wierne rządowi zdołali odeprzeć atak zbuntowanych żołnierzy.

W czasie walk 50 żołnierzy zostało zabitych, a 100 rannych. Rząd wprowadził sądy wojenne i ogłosił stan oblężenia.

DZIŚ W RADIO Godz. 21.30
W. Szekspir
Król Lear

Autobus runął w przepaść

5 osób zabitych

Paryż, 25 marca.

(Telegram własny)

Hr. Artois udał się wczoraj wraz ze swym zarządzającym dóbr oraz jeszcze kilkoma osobami w odwiedzinę do teścia.

W chwili, gdy samochód znajdował się na moście t. zw. kanału południowego, stoczył się on w przepaść. Samochód został roztrzaskany. Pięć osób poniosło śmierć.

SEJM I PIATILETKA.

Piatiletka sowiecka jest u nas stano- wczo niedocenjana. Od czasu do czasu czyta się o niej jakiś informacyjny arty- kulik w gazecie, jakąś depeşe z Lenin- gradu czy Moskwy, donosząca, że na ja- kims tam zjeździe powiedziano, że piati- letka została już przeprowadzona w ta- kim a takim procencie i będzie zrealizo- wana w cztery lata. Natomiast znakomi- ty ekonomista francuski X. na innym zje- ździe powiedział, że żadną miarą nie da się to zrobić nawet w pięć lat, ale po- trzeba będzie conajmniej sześciu i pół...

Piatiletkę rozpatruje się często pod kątem propagandowym: bolszewicy dla reklamy wysławiają jej rezultaty pod niebiosami, a w społeczeństwach burżu- azyjnych wszystko sili się na to, aby cie- kawiej i sensacyjniej dowieść, że w so- wjetach jest nędza i głód, a wobec tego piatiletka jest błagą i niczem więcej...

Ani jedną drogą ani drugą nie doj- dzie się do żadnego celu. Problem piati- letki i rozwoju lub też załamania się go- spodarczego ZSSR jest najważniejszym istniejącym obecnie na całej kuli ziem- skiej problemem politycznym i od rezul- tatów jego rozwoju zależy cały dalszy bieg historii. W porównaniu z tym pro- blemem drobnostką są jakieś porozumie- nia i ugody, traktaty morskie, posiadze-

nja Ligi narodów, ruchy narodowe w In- djach, reformy konstytucyjne w rozma- tych krajach zmiany gabinetów i targi pa- rtyjne. Jeśli Rosji uda się zreorganizować produkcję na podstawach kolektywnych, rozszerzyć ją i zwiększyć, a równocze- śnie uniknąć załamania finansowego, je- śli sowieci nawet przy pomocy maksy- malnego wysiłku i wycisku klasy pra- cującej potrafią przeprowadzić swój plan ekonomiczny, choćby njezupelnie, choć- by tylko w przybliżeniu, wówczas każ- dy praktycznie myślący człowiek musi stąd wyciągnąć poważne wnioski, z któ- rych pierwszy opiewa o wzroście wiel- komocarstwowego stanowiska Rosji, drugi — mówi o groźbie dla całej socja- lnej struktury świata zachodniego, trze- ci — o nad wyraz trudnej konkurencji pomiędzy produkcją sowiecką a zachod- nią i o dumpingu, zabijających podsta- wy dotychczasowej kalkulacji kupiec- kiej.

Rzeczni wszelkich zagadnień dopa- trujemy się w piatiletce ponieważ z któ- rejkolwiek strony ujmemy jakieś dzi- siejsze polityczne zagadnienie, zawsze wreszcie natknijemy się na sprawę pow- szechnego kryzysu gospodarczego na świecie, a stąd już prosta droga do piati- letki... Wszelkierne, najgłębsze bada-

nie faktów i zamierzeń, związanych z piatiletką uważamy za rzecz pierwszo- rzędnej wagi, właściwie mówiąc, za je- dyne, doprawdy jedyne zagadnienie pro- wadzące do słusznej polityki.

W roku 1920, kiedy forpoczątki sowie- ckie pojawiały się już na ziemiach rdzen- nie polskich na czoło władz wszelkich wysunęła się specjalnie utworzona Ra- da Obrony Państwa. Uważamy, że pod względem gospodarczym sytuacja jest teraz mniej więcej taka, jak dziesięć lat temu pod względem militarnym. Taka Rada Obrony Gospodarczej Państwa byłaby dziś wcale nie od rzeczy. Naj- wyższy wysiłek obronczy na odcinku ekonomicznym nie jest dziś wcale zbyt- teczny, bo zdaje się, że szeroki ogół nie przedstawia sobie nawet w całej rozcią- głości tej sytuacji, która panuje... Zwo- lanje Rady Obrony Gospodarczej Pań- stwa — to wcale nie byłaby przesada przy dzisiejszym nasileniu kryzysu i przy „miłych“ perspektywach na przy- szłość...

Zyjemy w ustroju, zwanym demokra- tycznym... Mamy sejm. Co ten sejm u li- cha robij? Uchwalił budżet, przegłoso- wał paręset wniosków, wniósł trochę interpelacji — i na tem koniec. Jeśli do tego sprowadzać się ma wartość parla-

mentaryzmu — to dziękujemy, możemy się obejść!.. Ani jednego poważnego za- gadnienia nie poruszyło się tam i nie przedyskutowało fundamentalnie, grun- townie. Dlaczego w tych wszystkich dys- kusjach budżetowych, kiedy poruszano przeciw kwestje skarbowe i gospodar- cze nikt nie wspomniął ani słowa o naj- ważniejszym problemacie światowym — piatiletce, nikt nie zajął się ustaleniem stosunku Polski do tego zjawiska, nikt nie usiłował nawet interpelować o to rząd.

Uważamy, że jeśli już istnieje zbjo- rowe ciało przedstawicielskie, gdzie mo- żna pewne rzeczy przedyskutować i wy- jaśnić, jeśli jakiś pożytek ma być z se- jmu, prócz mechanicznego głosowania, to niechaj na porządku dziennym znaj- dzie się tam problem piatiletki, niechaj będzie gruntownie, wyczerpująco omó- wiony i przedstawiony, niechaj zarysu- ją się przynajmniej jakieś, choćby rozma- łe, niejednolite koncepcje naszego sto- sunku do gospodarki rosyjskiej.

To jest najlepsze zajęcie dla sejmu: niechaj przemiele jakieś ziarno, zamiast nieustannie młócić słome.

Czesław Ołtaszewski

CZŁOWIEK Z TEKA.

Smierć b. kanclerza Niemiec. — Nie indywidualność, lecz typ. — Handlowiec robi karierę. — Kierownik firmy socjalistycznej.

Umarł Herman Muller, b. dwukrotny kanclerz niemiecki, b. minister spraw za- granicznych, delegat niemiecki na konfe- rencję pokojową w Wersalu, ostatnio przewodniczący socjalistycznej frakcji parlamentarnej. Pisma niemieckie pełne są nekrologów, które zgodnie oddają mu wielką uczciwość osobistą zmar- tego, jego sumiennosci, skromności, jego dobrej woli. Po karierze, tak obfitej w zaszczyty i pracę zmarł stosunkowo młodo, nie mając jeszcze 55 lat. Zaczął bo- wiem wcześniej; stary Bebel wprowadził go do zarządu partji, na tory wielkiej po- lityki. Nie zmienił się od tego czasu — i to jest charakterystyczne i dla tego poli- tyka socjalistycznego i dla niemieckiej socjaldemokracji.

Pisma, pisząc o zmarłym, niemal że nie przytaczają niezbędnych w tym wy- padku anegdot, wspomnień, zabarwio- nych tonem osobistym, rysów charakte- rystycznych, dobitnych, plastycznych po- wiedzeń. Są to raczej nekrologi instytu- cyj, urzędu, urzędnika, niż człowieka. Ra- ziej typu, niż indywidualności. Szarego, kamiennego, oddanego sprawie człowie- ka, który skromnie i nie starając się wrócić na siebie uwagi, stał na czele milionów równie szarych ludzi. Generał bez generalskiego mundurku, bez genera- lskich właściwości, bez cech wodza.

Herman Muller był za młodu han- dlowcem. Potem bardzo wcześniej przeszedł do administracji partyjnej socja- listycznej i awansując szybko, za pow- zeczną zgodą doszedł do najwyższych stanowisk. Brak bowiem właściwości, zaciągających się w oczy — ambicji wiel- kiej, energicznej inicjatywy, błyskotli- wej wymowy — w połączeniu z cechami charakterystycznymi i sympatycznymi

dla mas niemieckich — ze sumiennoscią, pracowitością, torowały mu mimowoli drogę kariery.

Hendrik de Man opowiada we „Vos- sische Zeitung“ o słynnym epizodzie podróży Mullera, który tuż przed wojną udał się do Paryża, aby w imieniu soc- jalistów niemieckich porozumieć się z francuskimi. W chwili tak dramatycznej, tak decydującej dla światowego ruchu socjalistycznego, pragnącego utrzymać pokój Muller nie zdobywa się na osobi- stą inicjatywę, na energiczny odruch, na patetyczny gest czy słowo. Referuje co niemieccy towarzysze myślą i słucha pilnie odpowiedzi, aby po powrocie do Berlina opowiedzieć co myślą towarzy- sze francuscy. Tymczasem historia posu- wa się siedmiomilowymi krokami i jej wicher pędzi przed sobą czyny i myśli ludzkie. Referat z przed dwóch dni jest tak spóźniony, jakoby odnosił się do sytuacji z przed 10 lat.

Takim był Herman Muller w całej swojej działalności politycznej. Przy wszystkich swoich cechach sympatycz- nych i dodatnich był raczej zarządcą wielkiej firmy, zarządcą ostrożnym, kom- promisowym i zapobiegliwym niż mężem stanu, umiejącym ryzykować klęskę, aby odnieść zwycięstwo. Herman Muller wo- lał zawsze obierać drogę środkową, naj- dalszą od hazardu, najbezpieczniejszą

dla wielkiego, wspaniałego aparatu par- tyjnego.

Kochał swój aparat partyjny — nade- wszystko. Dbał o jego całość, starał się zapobiec rozłamom, doprowadzić jak naj- prędzej do ponownego zjednoczenia ru- chu. Udało mu się to, gdyż miał kryty- ków, lecz nie miał wrogów osobistych. Niezależni socjaliści powrócili do starej partji.

Ze względu na całość partji — i na Niemcy — prowadził politykę bardzo ostrożną, można powiedzieć, że konser- watywną. Oświadczył się za budżetem Reichswehry, za budową krążowników pancernych, żył jak najlepiej z Hinden- burgiem i Groenerem, którzy uważali go za „człowieka pewnego“. Sądził, że leży to w interesie Niemiec i pozwalał socjalistom pozostać przy władzy — lub blisko władzy — kosztem ustępstw na- wet daleko idących i zasadniczych — był jak najdalszym od skrajności komu- nistów, którzy namiętnie i złośliwie zwalczali jego — ich zdaniem — „dro- bnomieszcząską politykę“.

Zeszedł do grobu jeden z typu za- rządców firm politycznych, sumiennych administratorów i dobrych gospodarzy. Ale jednostek tego typu pozostało wie- le — i one to nadają piętno i kierunek współczesnemu ruchowi socjalistyczne- mu w Niemczech. Z. R.

Teroryści ukraińscy nie przyznają się do winy

Drugi dzień procesu przeciwko Ukraińskiej Organizacji Nacjonalistycznej

Lwów, 25 marca. W drugim dniu procesu UON zezna- wali jako świadkowie sędzia śledczy Bit- ner oraz funkcjonariusze policji. Na to- czącej się rozprawie nikt z oskarżonych nie przyznał się do winy.

Coñeli oni wszystkie zeznania zło- żone na śledztwie i twierdzą, że zezna- nia te zostały na nich wymuszone bi- ciami. Dziś będą zeznawać świadkowie odwoadowi, poczem jutro spodziewany jest wyrok.

Aresztowanie adwokata za defraudację 105 tys. zł

Wilno, 25 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna) Na skutek listów gończych, rozesa- nych przez policję brzeską, aresztowano w Łozowiczach adwokata z Brześcia Pawlikowskiego, oskarżonego o przywia- szczenie 105.000 zł. na szkodę Krasic- kiej i Rogozińskiego. Adwokat Pawli- wski działał na mocy plenipotencji wopomnianych i odebrał należący im spadek w wysokości 105.000 zł. Zbiegł- go adwokata Pawlikowskiego zatrzyma- no w mieszkaniu Kostromowa, znanego przemysłowika. Dochodzenie w toku.

Komisarz demobiliza- cyjny wyjeżdża dziś do War- szawy

Katowice, 25 marca.

Dowiadujemy się, że kopalnia „Wa- wel“ nosi się z zamiarem zredukowania 900 robotników i 70 urzędników. Kon- cern hr. Balesarena ma zwolnić 2.000 ro- botników. Dyrekcja huty „Hugona“ zgło- siła również wniosek o zamknięcie hu- ty. Wreszcie państwowe huty w Szczy- bniczy z powodu braku zamówień postano- wiły zamknąć swe zakłady.

W związku z ciężką sytuacją, jaka się wytworzyła w tutejszym przemyśle komisarz demobilizacyjny inż. Maszke wyjeżdża dziś do Warszawy w celu za- sięgnięcia opinii w ministerstwie pracy w sprawie tych redukcji oraz zamknięć niektórych fabryk i kopalń.

Gdańsk zaproszony na konferencję

Unji Europejskiej na wniosek min. Zaleskiego.

Paryż, 24 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna) Komisja studjów komitetu organiza- cyjnego unji europejskiej obradowa- ła dziś przed i po popołudniu. Po pora- nem posiedzeniu poświęconem wyboro- wi prezesa i rozważaniom nad kwestja- mi ogólnymi, komitet przystąpił po po- łudniu do rozpatrzenia spraw ściśle związanych z pracami komitetu organi- zacyjnego unji europejskiej.

Między innymi poruszona została kwestja udziału wolnego m. Gdańska, w której komitet przyjął uchwałę następu- jącą: „Komitet mając na uwadze rezolu- cję Zgromadzenia Ligi Narodów z dnia 17 września 1930 r., postanawia zapro-

sić za pośrednictwem sekretarza gene- ralnego i rządu polskiego, wolne miasto Gdańsk do udziału w pracach nad bada- niem światowego kryzysu gospodarcze- go w granicach statutu prawnego wolne- go m. Gdańska i obowiązujących prze- pisów co do przedstawicielstwa wolne- go m. Gdańska przez Polskę“.

Uchwała ta zapadła na wniosek Pol- ski i w brzmieniu zgłoszonym przez de- legata polskiego, ministra Zaleskiego.

Jak wiadomo na konferencjach mię- dzynarodowych Gdańsk reprezentowa- ny był przez przedstawicieli Polski, ma- jących do pomocy ekspertów wolnego m. Gdańska.

Studenci spalili portret króla Alfonsa.

Madryt, 25 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna) Studenci Fakultetu medycznego tu- szego uniwersytetu opuścili salę wy- dawczą, wznosząc okrzyki: „Niech ży- Republika“ i „Niech żyje amnestja“. Zerwano ze ścian portret króla i spa- no na stosie. Zebrał się tłum, który policja rozprędziła dokonywując licznych aresztowań. Wkrótce jednak aresztowa- nych wypuszczono na wolność.

Dziś
rewelacyjna
premiera!

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY

CASINO

Dziś
rewelacyjna
premiera!

Prześlizny, nastrojowy, emocjonujący film dźwiękowy

„W MALEŃKIEJ KAWIARENCE”

osnuty na tle popularnej piosenki „W maleńkiej kawiarence”.

W ROLACH GŁÓWNYCH:

figlarna i zalotna

MARIONE GERTH

zmysłowa i kusząca

VALERJA BOOTHBY

przemily

JACK CATELAIN.

Nadprogram dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe. — Początek seansów o g. 4.30, ost. 10.15, w soboty i niedziele o g. 12 w poł., do 3-ej PORANKI, ceny miejsc gr. 75 i zł. 1.

Owoc grzechu Powieść z życia łódzkiego naszego...

Napisał dla „Republiki”

51)

Jerzy Zaniewski.

Zbliżali się do kolonii Boncoin. Zdaleka, w świetle księżycy jaśniały domki. W oknach Toporczyka było jasno.

— Przy stole siedzą: Tadeusz, Zośka, Jedrus... — myślał Ostroga.

Rozmawiają, śmieją się, są szczęśliwi... Szczęśliwi!..

Na skrzyżowaniu dróg, gdy mieli rozjechać się w dwie różne strony, ściskając dłonie Ostrogi — mówił Zaziemiec:

— Dlatego więc ważnym jest, aby wierzyć, aby wierzyć silnie, że przecież wszystko ma cel swój i swój sens i że mierza ono ku dobremu. To jest przeznaczeniem wszystkich rzeczy. Wszystkich spraw...

*
Pomimo, że skończył się już dawno rok od przyjazdu Ostrogi do Boncoin, to jednak nie wyjechał on stąd, jak to sobie był postanowił. Porwało go w swój wir życie kolonii, któremu chętnie się poddał. Sprawował różne urzędy i godności wśród miejscowych Towarzystw, a ostatnio powołano go nawet na prezesa nowej organizacji młodzieży pod nazwą „Jedność”. Ostroga początkowo nie

dowierzał, aby nowe, szesnaste Towarzystwo w kolonii mogło rozwinąć się i zaznaczyć poważnie swoim istnieniem. Stało się inaczej. Do „Jedności” garnała się wszystka niemal młodzież, zamieszkująca kolonię. Przy Towarzystwie utworzono szereg sekcji, gdzie członkowie mieli możność korzystania zarówno z nauki, jak i z rozrywek. Ostroga był dumny z rozwoju Towarzystwa, a jeszcze bardziej z zaufania, jakim do obdarzano. W „Jedności” bardzo czynnie współdziałał Zaziemiec. Głównie chodziło Ostrodze o jego pomoc w języku francuskim. Ale Zaziemiec oczywiście, poza tem także oddziaływał na swoich słuchaczy. Po lekcjach uczniowie zostawali u niego w szkole i prowadzili z Zaziemcem długie rozmowy. Ostroga czuł nad ich przebiegiem i umiał w każdej chwili, gdy Zaziemiec wkraczał na swoje ulubione tematy, odpowiedniem zapytaniem pokierować rozmowę na inne tory. Nie było zatem na tych zebraniach zbyt ostrych zgrzytów, zbyt gwałtownych wystąpień, a różnice w poglądach wyglądały się równo i spokojnie.

Na zebrania „Jedności” przychodził często Toporczyk. Był on znany w kolonii ze swych skrajnych przekonań. Ale w „Jedności” nie wygłaszał ich tak śmiało. Nie był tu u siebie i nie był pewien poparcia. To, co go skłaniało do przychodzenia na zebrania „Jedności” — to była chęć widzenia się z Ostrogą. Nie pracowali już razem w kopalni. Mieli swoje szczyty w odmiennych porach. Mijały nieraz tygodnie, gdy się nie widywali. Toporczykowi zależało na tem, aby z Ostrogą, jak dawniej — być blisko. Czekał tego momentu, aby to mogło być możliwe. Gdy po upływie roku Ostroga nie wyjechał z Bąkowa — zastanawiał się Toporczyk, co go tu zatrzymało? Czy nadzieja, że Zośka powróci do niego? Że powróci, jeśli nie całkowicie, to przynajmniej zechce się z nim widywać? Zechce być jego kochanką?

Dreczęł się temi myślami, zestawiał z sobą szereg możliwości, usiłując dobiec istotnej, prawdziwej przyczyny. Często śledził Ostrogę. Śledził także Zośkę. Ale dowodów jakichś tajemnych między nimi knozań — nie odnalazł. Był zatem pewien, że Ostroga musiał już wszystko przeboleć, że przeszedł nad tem spokojnie, zrozumiałwszy niemożliwość jakiegokolwiek nadziei. Ta pewność, aczkolwiek niezupełnie ugruntowana prawdą, zasłyszana wprost od Ostrogi — budziła w Toporczyku żarliwą wdzięczność dla przyjaciela.

Zośka urodziła niedawno drugie dziec-

ko. Syna! Tadeusz był nieprzytomny ze szczęścia, które Zośce zawdzięczał. Dzielne w nim budziły się uczucia, gdy patrzył na kilkudniowe maleństwo, różowe, pomarszczone, brzydkie jeszcze.

— Syn... syn... — powtarzał.

Coś w nim rosnęło, potężniało. Zarówno duma, jak radość, jak miłość... Spędzał przy dziecku noce, przewijał je, uspakajał, zabawiał. Był niezgrabny, nieporadny w tych odruchach czułości. I chociaż nie przylegało to do niego, to jednak gdzieś od wewnątrz był tem uczuciem prześwietlony tak, że widoczne to było w każdej jego rozmowie z ludźmi. w każdym spojrzeniu i w ruchu każdym. Było szczęśliwie w domu Toporczyka, Jedrus biegł po izbach, czepiał się nóg ojca, śmiał się, wykrzykiwał i po swemu w ucieszny sposób zabawiał się z małym braciszkiem.

— Tata, tata, dzidzi, o! — pisał często Jedrus, ciągnąc ojca za palec.

Zośka trzymała maleństwo na ręku. Pochylali się nad nim i jedno przez drugie mówili mu słowa najpiękniejsze, najtkliwsze, pełne ogromnej miłości... Byli szczęśliwi!..

Właśnie jednego z pierwszych dni po urodzeniu się dziecka przyszedł Toporczyk na zebranie „Jedności”, aby zobaczyć się z Ostrogą. Chciał mu prosto powiedzieć o tej radosnej nowinie, chciał w uniesieniu swego szczęścia wyrównać z nim całkowicie i ostatecznie wszelkie zadawnione zgrzyty.

(d. c. n.).

I-czy Dźwiękowy
Kino-Teatr w Łodzi
„SPLENDID”

„MAROKKO”

Marlena Dietrich, Gary Cooper, Adolf Menjou

Początek seansów o g. 4.15.

Nowy triumf repertuaru świat'ow.

wdł. powieści „AMY JOLLY”

Reż. J. v. Sternberga

Film ten w żadnym innym kinie wyświetlony nie będzie

MARZEC

26

CZWARTEK

Dzisiaj Ludgera B. W.
Jutro Jana i am.

Wschód słońca	5.27
Zachód słońca	5.56
Wschód księżycy	8.27
Zachód księżycy	1.54
Długość dnia	12.42
Przybyło dnia	4.29

380.660 bezrobotnych zarejestrowano w p. u. p. p. w całym kraju

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych w Polsce w dniu 21 marca b. r. wynosiła 380.660 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia wykazuje wzrost o 4.246 bezrobotnych.

Najsilniejsze natężenie bezrobocia zanotowano w następujących ośrodkach: woj. śląskie 66.365 (wzrost w ciągu tygodnia o 1.280), Łódź - miasto 36.434 (spadek o 619), Łódź - okręg 13.951 (wzrost o 249), Warszawa - miasto 22842 (wzrost o 500), Warszawa - okręg ziemski 11.822 (spadek o 96), Sosnowiec - 21.555 (spadek o 119), Poznań 17.681 (spadek o 65), Kraków 11.734 (spadek o 230), Bydgoszcz 11.435 (spadek o 17), Częstochowa 16.397 (wzrost o 66), Radom 8.933 (wzrost o 588), Lwów 8.849 (spadek o 156), Włocławek 8.619, Drohobycz 7.451, Chrzanów 7.350, Piotrków 7.350 (wzrost o 110), Białystok 7.230 (wzrost o 511), Ostrów Wlkp. 6.840, Białą 6.549 (wzrost o 845), Żyrardów 6.366 (spadek o 85), Stanisławów 6.073 (wzrost o 174), Przemysł 5.873 (wzrost o 54), Tczew 5.676, Nowy Sącz 5.282, Kalisz 5.274 (wzrost o 290), Lublin 5.117 pozostałe okręgi - poniżej 5 tys. bezrobotnych.

W ciągu tygodnia od 9 do 16 b. m. zasiłki ustawowe pobierało 199.527 bezrobotnych, co w porównaniu ze stanem z poprzedn. tygodnia wykazuje wzrost liczby bezrobotnych, pobierających zasiłki o 50.542 osoby.

Warszawa - Paryż w ciągu jednego dnia

Międzynarodowe T-wo żegluga powietrznej „Cidna”, utrzymujące komunikację lotniczą między Warszawą a Paryżem, wprowadza z dniem 20 kwietnia r. b. nowy letni rozkład jazdy. Wielką zaletą tego rozkładu stanowi możliwość odbycia podróży z Warszawy do Paryża względnie w kierunku odwrotnym, w ciągu jednego dnia.

Komunikacja lotnicza Warszawa - Paryż odbywa się na linii: Wrocław - Praga Czeska - Norymberga - Strassburg - Paryż. Samoloty z Warszawy odlatywać będą o godz. 12.26, do Wrocławia przylot o godz. 14.26, do Pragi o godz. 15.55, do Norymbergi o godzinie 17.47, do Strassburga o godz. 19.39, przylot do Paryża o godz. 22.14 według czasu środkowo-europejskiego.

Samoloty z Paryża do Warszawy odlatywać będą z lotniska Le Bourget o godz. 4 nad ranem, do Strassburga przylot o godz. 6.30, do Norymbergi o godzinie 8.17, do Pragi o godzinie 10.04, do Wrocławia o godz. 11.43, przylot do Warszawy o godz. 13.53.

Jak wynika z tego rozkładu, podróż powietrzna między Warszawą a Paryżem trwać będzie łącznie z czterema lądowaniami na trasie i postojami 9 do 10-ciu godzin.

GRZYWNĘ 11 MILJONÓW ZŁOTYCH

nałożyła izba skarbowa na kupca łódzkiego, Chanachowicza. Sąd uwolnił oskarżonego od winy i kary.

Przed czterema laty urzędowi akcyz i monopoli w Łodzi doniesiono o nadużyciach, popełnionych przez właściciela składu aptecznego przy ul. Pomorskiej 23, Chanachowicza.

W myśl otrzymanego meldunku Chanachowicz miał sprzedawać spirytus, przeznaczony dla celów przemysłowych który uzyskiwał w państwowym monopolu spirytusowym, dla wyrobu wody kolońskiej i perfum, jako spirytus naturalny.

Kombinacje te miały mu dawać olbrzymie zyski. Chanachowicz, podobnie jak i inni właściciele składów aptecznych, płacił monopolowi 85 gr. za litr spirytusu i miał sprzedawać po 13 zł. 50 gr. za litr.

Władze skarbowe dokonały w składzie aptecznym szczegółowej rewizji, lecz nie ujawniły żadnych śladów nadużyć.

Sledztwo umorzono. W rok później urząd akcyz i monopoli otrzymał

list anonimowy, w którym jakiś nieznany informator donosił, że Chanachowicz uprawia handel spirytusem monopolowym na bardzo szeroka skalę, że posiada kilkudziesięciu odbiorców, którym dostarcza transporty

spirytusu, otrzymywanego do wyrobu perfum i wody kolońskiej i zarabia na tych machinacjach kolosalne sumy.

Władze dokonały ponownej rewizji lecz i tym razem nie zdobyły żadnych dowodów nadużyć. Sledztwo nie zostało jednak umorzone.

Do władz zgłosili się jacyś kupcy, którzy podali nazwiska osób, nabywających u Chanachowicza monopolowy spirytus. U niektórych, wskazanych władzom odbiorców, znaleziono rzeczywiście większą ilość spirytusu.

Chanachowicz został pociągnięty do odpowiedzialności.

Władze ustaliły, że właściciel składu aptecznego sprzedał ogółem 35,249 litrów spirytusu, wartości 224,907 zł. Izba skarbowa, opierając się na powyższych cyfrach, skazała Chanachowicza na grzywnę zawrotnej wysokości, mianowicie na

11 milionów 245 tysięcy złotych. Właściciel składu aptecznego nie uścił ani grosza. Jak stwierdzono, nie mógłby on zresztą zapłacić milionowej sumy, gdyż cały jego majątek oszacowano zaledwie na kilka tysięcy złotych.

Skazany wniósł apelację. Wczoraj niezwykle ta sprawa znała

Przeciw unieruchomianiu fabryk protestują delegaci fabryczni związku włóknarzy

W dniu wczorajszym w związku z wodowym włókniarzy „Praca” odbyło się walne zebranie delegatów fabrycznych. Omawiano sprawę zamierzonego unieruchomienia fabryk łódzkich w okresie świątecznym, sprawę urlopów i letniego sezonu.

W toku dyskusji delegaci fabryczni stwierdzili, że unieruchomienie fabryk w okresie świątecznym, aczkolwiek spowodowane jest względami technicznymi, na które powołuje się przemysł, jest dla robotników największą klęską. Robotnicy - włókniarze w Łodzi zarabiają tak mało, że nie są w stanie zaoszczędzić sobie na święta. Unieruchomienie fabryk na okres jednego tygodnia pozbawia ich nadto zarobku w tym właśnie okresie, gdy pragnęliby zapomnieć o ciężkich dniach całego roku. Oczywiście robotnicy w tym wypadku są zupełnie bezsilni. Ponieważ nie otrzymują oni wypowiedzi, lecz jedynie zawieszają

nie na jeden tydzień, nie mają nawet możliwości interwencji. Z drugiej strony Fundusz Bezrobocia wydaje zasiłki dopiero po 10 dniach pozostawania bez pracy, a tem samym tydzień świąteczny jest dla nich bezpowrotnie stracony.

Prawdopodobnie nie wszystkie zakłady przemysłowe zastosują u siebie przerwę świąteczną, mimo to jednak olbrzymia większość robotników straci całotygodniowy zarobek.

Zkolei przyspiano do spraw urlopów wypoczynkowych. Delegaci fabryczni uzalali się, że niektóre zakłady przemysłowe, nie chcąc wypłacać robotnikom za okres urlopowy, przed tym terminem wypowiadają robotnikom pracę. W związku z tem postanowiono zawczasu zwrócić się do inspektoratu pracy, aby w roku bieżącym przeprowadził dokładną kontrolę należnych robotnikom urlopów. (1)

Włamywacz w roli profesora gimnazjum Nieoczekiwane aresztowanie pomysłowej pary złodziejskiej

W ostatnich tygodniach policja dzień w dzień otrzymywała meldunki o zuchwałych włamywaniach do mieszkań prywatnych w śródmieściu. Stwierdzono, iż do Łodzi zjechali jacyś rutynowani specjaliści, operujący najnowszymi narzędziami złodziejskimi i usypiający właścicieli mieszkań środkami nasennymi.

Włamywacze za cel swoich wypraw objerali mieszkania tylko bardzo zamożnych obywateli i tak zresztą zacierali za sobą ślady, że sledztwo nie dawało żadnych wyników.

Wczoraj nieoczekiwanie zlochyńcy wpadli w pułapkę.

W godzinach popołudniowych udali się do mieszkania p. Leonory Ende przy ulicy Piotrkowskiej 84, w którym w tym czasie nie było nikogo.

Tym razem przytrzymał ich na gorącym uczynku. Okazało się, iż przytrzymanymi byli 22-letni Jusek Gepner, znany złodziej mieszkaniowy, poszukiwany za włamanie przez władze warszawskie i lubelskie i jego kochanka 20-letnia Zysia Tundenberżanka, mająca również na sumieniu występy złodziejskie w kilku miastach.

Stwierdzono, iż Gepner i Tundenberżanka, w ciągu swego kilkotygodniowego pobytu w Łodzi, dokonali wspólnie 19 większych włamań i zrabowali biżuterję i garderobę, stanowiącą łączną wartość 100 tysięcy złotych.

Gepner podawał się w Łodzi za... bezrobotnego profesora gimnazjalnego i nawiązał stosunki z dość wpływowymi osobami, które przyrzekły mu posadę w jednym z zakładów naukowych. Przyjaciółka jego odgrywała rolę żony.

Młoda niewiasta ubierała się bardzo elegancko i stale przesiadywała w kawiarniach w śródmieściu. (d)

zła się na wokandzie wydziału karnoadministracyjnego łódzkiego sądu okręgowego (przewodniczył sędzia Wyrzniekiewicz, w asyście sędziów Pniewskiego i Dalickiego, oskarżał prokurator Suski). Właściciel składu aptecznego na sprawienie przyznał się do winy i twierdził, że zużywał spirytus monopolowy wyłącznie na wyrób wody kolońskiej i perfum i

nikomu go nie sprzedawał. Do sprawy zezwano 68 świadków. Większość z pośród nich stanowili urzędnicy skarbowi. Twierdzili oni, że wprawdzie rewizja w składzie aptecznym nie dała konkretnych dowodów, jednakże urząd akcyz i monopoli ciągle otrzymywał meldunki o machinacjach Chanachowicza i ustalił wreszcie nazwiska osób, którym właściciel składu aptecznego sprzedawał spirytus.

Niektórzy z pośród świadków, którzy mieli od Chanachowicza nabywać spirytus, oświadczyli na sprawie, że nigdy nie robili podobnych interesów i handlowali wyłącznie krawatami i garderoba.

Po przesłuchaniu świadków oraz mów prokuratora i obrońców, sąd uwolnił Chanachowicza od winy i kary, a tem samym uchylił również i olbrzymią grzywnę, nałożoną przez izbę skarbową. (as).

Od 1-go kwietnia meldunki załatwia magistrat

Jak się dowiadujemy, magistrat przeprowadził już ściśle ewidencję osób, prowadzących meldunki w domach na terenie miasta, a więc administratorów i rzadców, odpowiedzialnych za meldowanie lokatorów.

Z dniem 1 kwietnia meldunki zgłaszać należy nie w komisariatach policji, jak to miało miejsce dotychczas, lecz w jednym z biur meldunkowych magistratu, których to biur otworzono sześć w różnych punktach miasta.

Meldunki muszą być prowadzone na nowych kartach meldunkowych i opatrzone przepisowemi pieczętkami, przy czym innego rodzaju są karty dla przybywających, a inne dla wyjeżdżających jak również inne karty wypełniają hotele, pensjonaty i t. zw. pokoje umeblowane.

Jak się dowiadujemy, z dniem 1-go kwietnia r. b. poświadczenie o obywatelstwa polskiego na dowodach osobistych dokonywać będzie nie jak dotychczas starostwo grodzkie, lecz magistrat.

Poświadczenie obywatelstwa zainteresowani otrzymywać będą w biurze ewidencji ludności przy magistracie (Zawadzka 11), gdzie w określonych godzinach urzędować będzie w tym celu specjalny przedstawiciel starostwa grodzkiego. (b)

PASTA „COLGATE”

Jak cię widzą - tak cię piszą - mówi stare polskie przysłowie. Od powierzchowności naszej zależy w znacznym stopniu sąd, jaki tworzą o nas bliźni, a od tego sądu często uzależnione są nasze losy. Cóż wpływa bardziej na efekt zewnętrzny człowieka aniżeli doprawdy białe, błyszczące zęby? Nie zaniedbujcie waszych zębów, nie pozostawiajcie ich bez właściwej opieki, jaką dnie najlepsza pasta do zębów „Colgate” o szwedzko-niemieckich właściwościach czyszczących, dezynfekujących i przynajmniej w dzisiejszym numerze „Republiki” czytelnicy znajdą ogłoszenie „Colgate”, dokładnie opisujące działanie pasty do zębów. Wynikające zależony w ogłoszeniu kupon i odesłać pod wskazany adres otrzymają bezpłatną próbę.

DNIA 28 b. m. rozpoczynamy

POKAZ LISÓW

**SREBRNYCH
NIEBIESKICH
KAMCZACKICH**

W SALI MALINOWEJ GRAND-HOTELU

M. APFELBAUM i S-ka

Warszawa, Marszałkowska 125.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj czwartek i piątek wieczorem oraz w sobotę i w niedzielę o godzinie 4-ej po południu ostatnie występy Stefana Jaracza w rewelacyjnej „Ulicy”... — Ceny zmniejszone.

Premjera „Katarzyny”

W sobotę premiera efektownej historycznej komedji głośnego autora „Osmiej zony Sinobrodego” Alfreda Savoir'a - Poznańskiego „Katarzyna”, która dzięki swej pikantnej treści i widowiskowemu charakterowi zyskała wielkie powodzenie. Reżyseruje E. Żytecki. W rolach ważniejszych: Marcinowska, Łapińska, Relewicz, Ziemińska, Dębica, Michalak, Orzechowski, Słowiński, Hajduga, Wozniak i inni. Udział uczennic szkoły Pruskiej. Specjalna barwna oprawa dekoracyjna i kostjumowa.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj czwartek ostatnie powtórzenie lekkiej komedji Verneuil'a „Tak się zdobywa kobiety”. W piątek i w sobotę wieczorem przyjęta ciepło na wczorajszej premierze ultra-współczesna komedja Hirschfelda „Kort, sport i miłość” z Kossociną, Skrzydłowską, Dąbrowską, Marceją, Wasielem i Tafarkiewiczem.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj czwartek wzruszająca „Nauczycielka” a jutro piątek efektowna operetka „Czar munda”. — Wszystkie miejsca po 1 zł. W sobotę i w niedzielę wieczorem arcywesołe „Konto X” z K. Stubertem.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Dzisiaj czwartek, 28 b. m., o godzinie 8 15 na rzecz Szkoły Pracy odegrana będzie historyczna sztuka w 8 odsłonach Z. Bośniackiej p. t. „Obrona Częstochowy”

DZISIEJSZY KONCERT JÓZEFA SZIGETI. 14-ty z kolei koncert mistrzowski odbędzie się dzisiaj w czwartek i udział w nim weźmie jeden z najgenialniejszych skrzypków społecznych Józef Szigeti, o którym cała prasa wyraża się z najwyższym uznaniem, nadmienając, że artysta posiada wszelkie walory gry skrzypcowej, a mianowicie: nieskazitelną technikę, niezrównane poczucie stylu, dynamikę oraz temperament, a przy tem ton czystszy i jedyny. Słuchając gry Szigeti, słucha się z zapartym oddechem i pragnie, aby ten wielki artysta grał bez końca. Akompaniować artyście będzie Nikita Magaloff. Początek koncertu o godzinie 8.30 wiecz.

ZMIANA W KIEROWNICTWIE TEATRÓW. Na kierowniczych stanowiskach w Teatrach Miejskich zaszły ostatnio pewne zmiany. Zarząd, który po ustąpieniu dyr. Adwentowicza spoczywał w rękach 5-ciu wybranych członków zespołu, ustąpił, a na jego miejsce wybrany został popularny artysta Tadeusz Krotke, jako kierownik zrzeszenia.

Podczas onegdajszego posiedzenia w magistracie zmiana ta została ostatecznie akceptowana przez prezydium magistratu

Z INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI (Pawilon w Parku Sienkiewicza)

Ciesząca się dużym powodzeniem wystawa p. n. „Salon Listopadowy” pozostaje w Łodzi nieodwołalnie tylko do niedzieli włącznie, po-czem przewidziona będzie do Krakowa.

To też niewątpliwie ci wszyscy, którzy do dnia dzisiejszego jej nie zwiedzili uczynią to w ciągu ostatnich dni.

Najbliższą wystawą Instytutu Propagandy Sztuki będzie wystawa cechu „Jednoróg” z Krakowa i Stowarzyszenia „Kolor” z Warszawy, a następnie zbiorowa wystawa dzieł Wojciecha Weiss'a.

Wystawa otwarta codziennie od godziny 11 do 9-ej wieczorem

AKADEMJA KU CZCI MARSZA PIŁSUDSKIEGO

W dniu 22 b. m. w Władzowie przy ul. Rokicińskiej Nr. 81 odbyła się uroczysta akademja ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego z okazji imienin Akademje zaszczytliwi pp.: gen. Małachowski, dr Skalski jako reprezentant wojewody Jaszczolta, starosta Rzewelski i zastępca starosty Grodzkiego Rosicki.

Na całość programu akademji złożyły się przemówienia okolicznościowe p. mjr. Szoret i p. star. Rzewelskiego oraz występy chórów „Echo”, „Organ” i „Stella”, orkiestry symfonicznej przy Stow. im. Słowackiego i orkiestry X oddziału straży ogniowej zespołów amatorskich II oddz. Związku Strzeleckiego i Stow. rezerwistów Koła Nr. 3 Deklamacja p. Gortnera.

Wszystkim, którzy wzięli udział w wykonaniu powyższej akademji składamy na tej drodze serdeczne podziękowanie.

Komitet Dzielnicy Widzew.

KU CZCI DOSTOJEWSKIEGO

W niedzielę, dnia 29-go marca r. b., w sali Klubu Turystów w Łodzi (ul. Kilińskiego Nr. 145 prawa oficyna) odbędzie się uroczysta akademja ku uczczeniu pamięci pisarza rosyjskiego T. M. Dostojewskiego.

W programie okolicznościowe przemówienie o życiu i twórczości Dostojewskiego oraz koncert kościelny chóru parafji prawosławnej św. Aleksandra pod batutą p. S. Kocyka — Początek punktualnie o godz. 20-ej.

Ceny wejścia: dla członków towarzystwa zł. 1.50, dla wprowadzonych gości zł. 2 dla młodzieży akad. 50 gr. Bilety w kasie na miejscu. Dochód przeznaczony na cele kulturalno-oświatowe.

Dyżury opiek.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charency (Pomorska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Wielka (Piotrkowska 225), Z. Gorczyckiego (Krajana 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Pełna tabela wygranych 14-go dnia ciągnięcia 5 klasy loterii państwowej.

Table with columns for prize amounts (e.g., 10,000, 5,000, 3,000) and lists of winning numbers.

Table with columns for prize amounts (e.g., 15,000, 10,000, 5,000) and lists of winning numbers.

Table with columns for prize amounts (e.g., 5,000, 3,000, 2,000) and lists of winning numbers.

Advertisement for 'POCHODNIA' film by Universal Pictures Corporation, featuring Laura La Plante and John Boles. Includes showtimes and ticket information.

Large table of winning numbers for the 5th class lottery, organized in columns.

„Odstające uszy” w prasie.

Świetny interes łodzianina. — Nowe zastosowanie sindetikonu. — Inflacja dzienników w Warszawie. — Sensacyjna prasa w Ameryce i Europie. — Rewolucja stosunków prasowych w Polsce.

Warszawska „Gazeta Polska” zamieściła bardzo ciekawy feljton o istniejącej obecnie modzie wyrzucania na rynek dziennikarski coraz nowych brukowych tanich gazetek.

Przypomina najpierw pewną zabawną historię łódzka.

„Pewien łodzianin przed wojną reklamał w prasie rosyjskiej niezawodny środek na... odstające uszy... Interes prosperował znakomicie. Aż tu nagle wybuchł skandal. Jeden z odbiorców „lekarstwa” wytoczył łódzkiemu szwindlarzowi sprawę sądową o oszustwo. Uwierzywszy na słowo przedsiębiorczemu „handlarzowi” klient wysłał do Łodzi odpowiednią kwotę i wzamian za to odwrótną pocztą otrzymał wcale nie-żle prezentującą się na oko przesyłkę. Miał się w niej znajdować specyfikum radykalnie usuwający odstawanie uszu. Po użyciu go, taki jeden z drugim dwunożny kłapouch miał być przywrócony do całkiem ludzkiego wyglądu. Można sobie wyobrazić zdumienie owego rosyjskiego adresata, gdy w paczce zamiast niecierpliwie oczekiwanego leku znalazł... tubkę sindetikonu.

Rozprawa sądowa odbyła się z wszelkimi szykanami, towarzyszącymi zazwyczaj wielkim procesom, bo afera, zważywszy dużą ilość naiwnych odbiorców specyfiku, stała się niezmiernie popularna. Oskarżyciel położył na stole sędziowskim jako corpus delicti ową tubkę z sindetikonem. Drugim dowodem rzeczowym były niewątpliwie jego odstające uszy.

— I to ma być lekarstwo na odstające uszy? — biadał zawiedziony oskarżyciel.

— Tak jest — parował zarzuty łodzianin, który się był osobiście pofatygował do sądu.

Tu już wkroczył sędzia:

— Jak pan to rozumie?

— Bardzo proste. Niech sobie ten pan posmaruje swoje odstające uszy sindetikonem i przyklepi je do głowy, a wówczas gwarantuję, że nie będzie cierpiał na swoją przykrą dolegliwość.

Na takie dictum wszyscy oniemieli. Sąd zaś ze swej strony nie dopatrzył się cech przestępstwa i uznał transakcję za zupełnie uczciwą. Łódzki spryciarz triumfował, a oskarżyciel, poza odstającymi uszami, miał nowy kłopot z własnym nosem, który opuścił mu się na tak niewiedzieć czemu zwana kwintę.

Prawnie sprawa była „czysta”. Inna rzecz, że taki interes handlowy nic z etyką nie ma wspólnego. Dziś podobnych ogłoszeń w pismach nie znajdziesz. Natomiast inną rzucano czytelnikom przynęty. W tej dziedzinie niepodzielnie królują Warszawa. Mianowicie pojawiło się u nas i wciąż jeszcze pojawiają się nowe wydawnictwa, których poziom przeważnie — albo w żaden sposób nie może wznieść się trochę chociażby ponad uliczny rynsztok, — albo też nagina się do pewnej z góry określonej specjalności. W obu wypadkach — typowy sindetikon w inną tylko przybrany formę.

Dalej autor feljtonu słusznie wskazuje na różnicę pomiędzy prasą bulwarową, a szmatławą. „W prasie bulwarowej poza sensacją, dość jest miejsca na politykę, sztukę, literaturę, na wiadomości z całego świata. A czy w warszawskich „bulwarowcach” znajdziesz jakiś kącik poświęcony zagadnieniom kulturalnym czy społecznym? Nie!”

Inna sprawa, że feljton „Gazety Polskiej” przesadza trochę... Pisząc o prasie bulwarowej paryskiej, wspomina, że np. taki „Matin”, uważany zagranicą za dziennik bulwarowy, w samej Francji traktowany jest jako najpoważniejszy w świecie pismo.

A dalej: „Śledząc życie Warszawy według informacji tych piśmierek niewątpliwie musielibyśmy dojść do przekonania, że w stolicy poza morderstwami, rabunkami, awanturami plackami, kradzieżami, zgwałceniami, bijatykami, krwawymi rozprawami, porachunkami złodziejskimi,

mi, nieszczęśliwymi wypadkami i innymi tego rodzaju urozmaiceńiami szarego życia wielkomiejskiego — nic się nie dzieje. Dalej doszlibyśmy do wniosku, że w Warszawie poza handlem żywym towarem innych kupieckich transakcji wcale się nie zawiera. Z rubryk tych pism, ze smakowicie preparowanych opisów, fantastycznie a złowrogo brzmiących tytułów snadnie wywnioskować można, że ludność Warszawy w dziewięćdziesiąt procentach przynajmniej składa się z bohaterów buszujących po wszystkich stronicach brukowców, a więc t. zw. metów społecznych. A jakim jest to wszystko pięknym stylem pisane, jaką wytworną polszczyzną!”

Autor feljtonu w „Gazecie Polskiej”

niesłusznie ogranicza swe wywody do Warszawy. Prasa bulwarowa, rzeczywiście bulwarowa istnieje w całym świecie. Nie mówiąc już o wielkiej prasie amerykańskiej (autor owego feljtonu zabiłby się z rozpaczy, gdyby przeczytał jeden cały numer wielkiego nowojorskiego dziennika sensacyjnego), w Londynie wychodzi jeszcze „Evening Star”, „Daily Express”; w Paryżu — „Paris Soir”, „Paris Midi”; w Berlinie — ultrasensacyjne „Tempo”, „8-Uhr Abendblatt” itp.

Przytoczyliśmy w wyjątkach ten ciekawy feljton „G. P.” również jako dowód nastroju społecznego w sprawach prasowych.

Prasa w Polsce przechodzi obecnie pewną rewolucję. Wstrząsy są potężne i obalają najpoważniejsze gmachy. Rewolucja grozi najstarszym organizacjom prasowym. Duch czasu domaga się zmian, przystosowania się do nowych warunków, nagięcia do potrzeb najszerzych mas czytelniczych. Zmieniają się pojęcia kultury, zmienia się charakter czytelnika i stosowanie parnasowskich kryteriów do społecznego dziennikarstwa jest absurdem.

Co innego tedy rozplenienie się rzeźwiście szmatławiej prasy w Warszawie, a co innego — szerokie rozpowszechnienie się prasy popularnej, bulwarowej, która stanowi w Polsce postęp i potrzebę chwili. S.

Kiedy policja może wkroczyć do lokalu, gdzie odbywa się zamknięte zebranie polityczne. Sąd Najwyższy uchylił wyrok skazujący b. posła Zerzego.

W październiku ub. roku w sądzie powiatowym w Łodzi odbyła się sprawa b. posła Zerzego, jednego z przywódców niemieckiej partii socjalistycznej.

B. poseł Zerze był oskarżony o wystąpienie przeciwko policji na zjeździe połączeniowym niemieckich, socjalistycznych partii w Polsce.

Zjazd ten odbywał się w Łodzi, w sali rady miejskiej.

Organizatorzy wydali zarządzenie milicji partyjnej, by wpuszczała na salę tylko osoby, posiadające legitymacje partyjne. Milicjanci zastosowali się ściśle do tego polecenia i

nie pozwolili wejść do wnętrza nawet wywiadowcom policyjnym,

których władze delegowały na zjazd, by zebrali wszelkie informacje o prądach, nurtujących w łonie niemieckich organizacji socjalistycznych.

W czasie zatargu, wynikłego pomię-

dzy wywiadowcami i milicjantami, nadziedzł b. poseł Zerze. Funkcjonariusze policyjni pokazali mu swoje legitymacje, lecz p. Zerzemu to nie wystarczyło.

Oświadczył on, iż nie wpuści żadnych obcych osób na zjazd i usunął wywiadowców z sali.

Agenci policyjni złożyli swym władzom przełożonym dokładny raport o zajściu.

W wyniku przeprowadzonego śledztwa b. poseł Zerze został pociągnięty do odpowiedzialności i stanął przed sądem.

Przedstawiciele policji twierdzili na sprawie, że otrzymali informacje, iż na zjazd mają przybyć również lewicowi socjaliści niemieccy, sympatyzujący z komunistami, wobec czego wysłano wywiadowców, by byli obecni w czasie obrad. P. Zerze uniemożliwił jednak wywiadowcom spełnienie ich obowiązku.

Delegacja pracowników umysłowych u p. ministra pracy i opieki społecznej

Minister pracy i opieki społecznej, gen. Hubicki, przyjął w dniu 24 b. m. delegację centralnej organizacji związków zawodowych pracowników umysłowych w osobach pp. posła Dabulewicza, Szczeptańskiego, Gackiego oraz przedstawiciela pracowników umysłowych m. Łodzi, p. Pawłowicza.

Delegacja przedstawiła p. ministrowi rezolucję ogólnopolskiego kongresu pracowników umysłowych, który odbył się w dniach 8 i 9 b. m. w Warszawie, poczem na dłuższej konferencji omówiono szereg najaktualniejszych spraw świata pracowniczego, a mianowicie: sprawę wydania ustawy o umowach zbiorowych i rozjemstwie, sprawę projektowanego ograniczenia świadczeń socjalnych oraz kwestię obecnego kryzysu gospodarcze-

go i niżki plac, w szczególności zaś krytyczną sytuację 6000 pracowników umysłowych przemysłu włókienniczego w Łodzi, którzy otrzymali wypowiedzenie z dniem 1-ym maja b. r.

W sprawie umów zbiorowych i rozjemstwa minister Hubicki oświadczył delegacji, że odpowiednia ustawa jest już przygotowana i w najbliższym czasie zostanie wniesiona do sejmiku. Co do ograniczenia świadczeń socjalnych, p. minister wyjaśnił, że rewizja ustawodawstwa w tym zakresie nie obejmuje ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, t. zn. nie będzie dotyczyła Z.U. P.U Na koniec p. minister Hubicki przyobiecł interwencję w sprawie sytuacji na rynku pracy w Łodzi.

Panflavin
PASTYLKACH
przy niebezpieczeństwie zarażenia się i dla ochrony przed chorobami z przebiegiem do nabycia we wszystkich aptekach

Na sprawie przesłuchano kilkudziesięciu świadków, przeważnie członków niemieckiej partii socjalistycznej.

Sąd, po wysłuchaniu przemówień stron, wydał wyrok mocą którego b. poseł Zerze został skazany na 6 miesięcy więzienia.

Skazany wniósł apelację do wydziału odwoławczego łódzkiego sądu okręgowego.

Sąd drugiej instancji, po zapoznaniu się z całokształtem sprawy i przesłuchaniu dodatkowych świadków, podzielił stanowisko sądu powiatowego i zatwierdził wyrok w całej rozciągłości. Były poseł Zerze złożył kasację.

Wczoraj sprawa jego znalazła się na wokandzie Sądu Najwyższego, który zajął zupełnie inne stanowisko.

Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że art. 240 i 213 kodeksu postępowania karnego, na których oparły się poprzednie instancje,

nie uprawniają policji do wkroczenia na zamknięte zebrania

Uprawnienie do wkroczenia dają policji pewne przepisy o bezpieczeństwie publicznym (mówiące o kompetencji władz bezpieczeństwa przy ujawnianiu konkretnych przestępstw), konieczne jest jednak w takim wypadku ustalenie, że

zwiększa w dokonaniu czynności, ustalających ślady przestępstwa groziłaby ich za nikim lub zanikiem dowodów.

Ze względu na to, iż ani wyrok sądu powiatowego ani wyrok sądu okręgowego łódzkiego nie są oparte na tych danych, Sąd Najwyższy wyroki te uchylił i przekazał sprawę ponownemu rozpatrzeniu. (d).

Prenumerata „Republiki” jest naitańsza!

Największy i najlepiej redagowany poranny dziennik w Łodzi — „REPUBLIKA” — kosztuje w sprzedaży ulicznej 15 groszy za egzemplarz, a w prenumeracie miesięcznej zł. 4.— (z odnośnikiem do domu zł. 4.40) wraz ze wszystkimi dodatkami i numerami niedzielnymi.

„REPUBLIKA” jest najtańszym dziennikiem porannym w Łodzi i najbardziej rozpowszechnionym. — „REPUBLIKA” ma najlepsze informacje krajowe i zagraniczne.

ODCZYT
W piątek, dnia 27 b. m., o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu Stowarzyszenia techników przy ul. Piotrkowskiej Nr. 102, p. dr. Mieczysław Orłowicz z Warszawy referent turystyki w ministerstwie robót publicznych wygłosi interesujący odczyt na temat: „Wrażenia z wycieczki do Hiszpanji”.

Odczyt będzie ilustrowany licznymi przezręczkami.

ZE STOW. APLIKANTÓW SĄDOWYCH I ADWOKACKICH, ODDZ. W ŁODZI

Na ostatnim walnym zebraniu, odbytem w dniu 11 marca r. b. wybrano zgodnie ze statutem trzech nowych członków zarządu

Skład zarządu jest obecnie następujący: Prezes — Henryk Manela, wice-prez — dr. Jadwiga Mochowska i Szymon Rapoport skarbnik — Marja Mowszewiczówna, sekretarz — Szymon Zybenberg, Józef Litwin i Dawid Aspiz.

Orzeczenia podatkowe N.T.A.

Z ostatniego orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego przytaczamy poniżej w ogólnym streszczeniu kilka donioślejszych wyroków podatkowych.

1. STAWKA ULGOWA PRZY SPRZEDAŻY INSTYTUCJOM UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ. W konkretnym wypadku fabryka Norblin, B-cia Buch i Werner sprzedaje instytucjom użyteczności publicznej (tramwajom, elekrowniom, gazowniom, wodociągom) oraz ministerstwu poczt oraz komunikacji swe fabrykaty, domagając się stosowania stawki ulgowej 1-procentowej. Władza podatkowa nie podzieliła tego poglądu, wskutek czego firma wniosła skargę do N.T.A. Trybunał zgodnie ze swym stałym stanowiskiem wyszedł z założenia, że ulga 1-procentowa dla przedsiębiorstw fabrykacyjnych uwarunkowana jest tem aby: a) nabywcą wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów było przedsiębiorstwo przemysłowe i b) by ono przerabiałoby nabyte artykuły w prowadzonym przez siebie przemyśle. Tych warunków N.T.A. nie dopatruje się

w sprzedażach uskuteczonych instytucjom użyteczności i ministerstwu i dlatego odrzucił skargę firmy.

2. ZAWIADOMIENIE O DYSKwalifikacji KSIĄG. W konkretnym wypadku komisja szacunkowa uznała, w wyniku rewizji, księgi za nieprawidłowe, ponieważ płatnik prowadzi tylko księgę kasową i salda-konti. Zaważdono płatnika o tem listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru. Płatnik twierdził, że pismo nie doszło do jego wiadomości. N.T.A. uznając, iż w danym wypadku naruszono ze szkoda dla skarżącego istotną formę postępowania, uchylił orzeczenie wymiarowe.

3. MATERIAŁ INFORMACYJNY PRZY SPRZECIWIWIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI SZACUNKOWEJ. W konkretnym wypadku wyloniła się kwestja prawna, czy przewodniczący komisji szacunkowej zakładając sprzeciw przeciwko wymiarowi podatku obrotowego uskutecznił go przez komisję może czerpać materiał zebrany poza listą przedsiębiorstwa i poza badaniami osób i instytucji, wliczonych w u-

stawie jako obowiązane do składania wyjaśnień. N.T.A. podzielać stanowisko władzy uznał, iż materiał na którym opiera się przewodniczący przy sprzeciwie może być uzyskany w dowolny sposób.

4. USTALENIE OBOWIĄZKU PODATKOWEGO PŁATNIKA. W tej kwestji zapadło bardzo doniosłe praktyczne orzeczenie N.T.A. W całym przewodzie administracyjnym skarżący bronił się, twierdząc, iż nie ma on obowiązku podatkowego, ponieważ zlikwidował przedsiębiorstwo. Władza wymiarowa a następnie odwoławcza twierdzeniem tym nie daly wiary i ustaliły obowiązek podatkowy na podstawie dochodzeń, w szczególności deklaracji bankowych. — Najwyższy Trybunał Administracyjny mając na uwadze, że władza nie zawiadomiła płatnika o wyniku swych dochodzeń i że nie dała mu tem samem możliwości skutecznej obrony i wyjaśnienia sprzeczności, oraz że takie jednostronne ustalenie obowiązku podatkowego płatnika jest niedopuszczalne — uchyliła orzeczenie władzy skarbowej.

Ciekawe sprawy handlowe.

Przerachowanie długu hipotecznego. —

Dostawa niewłaściwego towaru. — Upadłość.

Aron-Michel Orzeł zabezpieczył w grudniu 1911 r., na mocy aktu notarialnego na rzecz D. Biedermana (Warszawa, ul. Złota nr. 59a), na hipotece swej niepodzielnej połowy nieruchomości w Łodzi, kaucję 20.000 rubli, którą zobowiązał się odpowiadać przed Biedermanem za należność z weksli, wystawionych przez A. Michela, Orła na zlecenie Biedermana.

Po śmierci Orła, nieruchomość ta przeszła na własność wdowy — Chaji Sury i syna R. Lajby.

W skardze swej p. Biederman prosił sąd o ustalenie, że suma 20.000 rubli, należna z weksli Orła, podlega przerachowaniu na 25 proc., przyjmując za 1 rub. 2 zł. 66 gr., tj. uznać, że wspomniana suma, względnie zabezpieczająca ją kaucja hipoteczna — 20.000 rb. równa się 13.300 zł., a wskutek tego zmienić powyższą kaucję hipoteczną 20.000 rb na czysty wpis w sumie 13.300 rb., zasądzić powyższą sumę od żony i syna zmarłego niepodzielnie na rzecz p. Biedermana z 15 proc. rocznie od daty wytoczenia powództwa.

Skarga ta wpłynęła do Sądu Okręgowego w Łodzi 1925 r., w Wydziale Handlowym zapadł wyrok w tej sprawie.

Sąd, zważywszy, że załączone do akt sprawy weksle nie zostały zaprotestowane postanowił — żądanie zabezpieczenia powództwa pozostawić bez uwzględnienia.

Do sądu wpłynęło podanie pozwanego Rubina — Lejby Orła, przebywającego w więzieniu, śledczym w Wilnie, w którym prosił o odroczenie sprawy, gdyż posiada dowody, iż pretensje powoda są niesłuszne, lecz zebranie tych dowodów wymaga osobistej obecności, co obecnie jest niemożliwe. Wreszcie po zbadaniu całego szeregu świadków w Warszawie, sąd okręgowy w Łodzi zasądził na rzecz p. Biedermana sumę 13.300 zł. z odsetkami od Sury i Rubina Orłów. Odsetki te wynoszą 15 proc. od 13 czerwca 1925 r. i 10 proc. od 1 marca 1927 r. oraz 1497 zł. 30 gr. kosztów sporu, wpis określono na 532 zł. i brakujące 432 zł. ścisnąć na rzecz skarbu od powoda.

Niezadowolony z wyroku, Orłowie wniosli skargę incydentalną do sądu apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził, ponadto zasądził na rzecz powoda zł. 287, jako wynagrodzenie za prowadzenie sprawy w drugiej instancji.

Druga sprawa, którą przesał Sąd Apelacyjny w Warszawie do Sądu Okręgowego w Łodzi była skarga powoda Maurycego Reiner (Sosnowiec — Modrzejewska 3) przeciwko Szmulowi En-

głowi, zam. w Łodzi przy ul. Kilińskiego 136.

W końcu 1926 r. Reiner za pośrednictwem Ludwika Weltmana nabył od Engla podług otrzymanej próbki 5.608 kg. odpadków bawełn. do czyszczenia maszyn. Należność w sumie 6.000 zł. p. Reiner wpłacił weksłami, które pozwany zdyskontował w Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Po sprawdzeniu, okazało się, że przesłane odpadki nie odpowiadały próbce, zawierały natomiast dużo śmieci i zupełnie nie nadawały się do czyszczenia maszyn. Towar ten do obecnej chwili leży w składach do dyspozycji pozwanego. Pan Reiner prosił sąd o uznanie umowy kupna za rozwiązana, zasądzenie na rzecz powoda 6.000 zł. z procentami i kosztami procesu.

Sąd w styczniu 1928 r. zabezpieczył powództwo przez nałożenie aresztu na ruchomościach Szmula Engla. Następnie przesłuchano cały szereg świadków w Warszawie i Sosnowcu, oraz wyznaczono 3-ch biegłych w celu ustalenia dobroci towaru.

Sąd, na mocy zeznań świadków i bie-

głych zasadził, od Szmula Engla sumę 6.000 zł. wraz z 10 proc. od 24 stycznia 1928 r. i 602 zł. kosztów sporu z jednoczesnym wydaniem Engłowi przez Rajnę ra 26 bel (5.608 kg.) odpadków bawełn., sprzedanych Reinerowi w końcu 1926 r.

Engel niezadowolony z wyroku skierował skargę apelacyjną do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi zatwierdził i zasądził od Engla na rzecz Reiner 177 zł. 50 gr. — kosztów prowadzenia sprawy w drugiej instancji.

W sprawie upadłości firmy „Taktura” wli. Pinkus Chrzanowicz w Łodzi, z podania firmy „Galicyjska Fabryka Papieru” Sąd postanowił rozpoznać sprawę w przedmiocie umorzenia postępowania upadłościowego w dniu 27 marca r.b.

Upadła firma wniosła podanie, w którym prosi o umorzenie postępowania upadłościowego, gdyż wierzyciel masy, firma „Galicyjska Fabryka Papieru” przestała być osobistym wierzycielem Chrzanowicza, ponieważ obecnie dłużniczką tej firmy jest Rozalja Chrzanowicz.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej zapotrzebowanie na dewizy było nadal małe przy tendencji przeważnie słabej. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.92 i jedna czwarta. Notowano dewizy: Gdańsk — 173.38; Amsterdam — 357.73; Londyn 43.34 i pół; Nowy Jork — 8.913; Paryż — 34.91 i pół; Zurych — 171.65; Wiedeń — 125.39; Medjolan — 46.74 i pół; kurs orientacyjny dewizy na Oslo — 238.70. W obrotach międzybankowych Berlin — 212.64. Dolar gotówkowy — 8.92; rubel złoty — 4.72 i pół; srebrny — 1.53; bilon — 0.73, czerwonec 5.10.

AKCJE. Na rynku akcyjnym mocniejsza tendencja była dla akcji Banku Polskiego i Lilpopy. Bank Polski — 135; Kijewski i Scholtze — 36; Lilpopy — 22 — 22 i pół; Starachowice — 11.87. Drobne transakcje: Elektryczność — 32; Czersk — 2.25.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita. Mocniejsza była pożyczka konwersyjna i stabilizacyjna, natomiast słabsza była pożyczka inwestycyjna. Notowano: 3 proc. budowlana — 45, 4 proc. pożyczka inwestycyjna serjowa — 97, zwykła — 92 i pół; 5 proc. konwersyjna — 49 i jedna czwarta, pożyczka dolarowa 6 procen-

na — 84 i jedna czwarta, 10 proc. kolejowa — 104. W dziale prywatnych papierów tendencja była nieco mocniejsza przy obrotach małych, 4 i pół proc. ziemskie — 52 i trzy czwarte, 8 proc. Warszawy — 72 i pół — 73, 8 proc. Łodzi — 68, 8 proc. Piotrkowa — 63 i trzy czwarte, 10 proc. Radomia — 75 i jedna czwarta.

OBIEG PIENIĘŻNY.

Ogólny obieg pieniężny powiększył się w lutym w porównaniu do stycznia o 11.1 milij. zł., przyczem obieg banknotów — o 7.6 milij. zł., emisja zaś skarbowo — o 3.5 milij. zł. — Obieg pieniężny w Polsce na dzień 28 lutego wynosił ogółem 1.523.8 milij. zł., z czego na bilety Banku Polskiego przypadało 1.284.2 milij. zł., zaś na bilon i bilety państwowe — 239.6 milij. zł.

W związku z nieznacznym odpływem walut z Banku Polskiego, wobec trwających wciąż spłat zagranicznych kredytów oraz wzrostem obiegu banknotów, spowodowanym wypłatą dywidendy od akcji Banku Polskiego, pokrycie kruszcowo — walutowe nieco się zmniejszyło, a mianowicie z 56.44 proc. do 55.53 proc., natomiast pokrycie wyłącznie złotem podniosło się — z 38.49 proc. do 38.72 proc.

Zatrudnienie w wielkim przemyśle

nie uległo zmianom

Według danych związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem w wielkim przemyśle bawełnianym w okresie od 9 do 15 marca zatrudnionych było 45.472 robotników i robotnic. Liczba ta w porównaniu z tygodniem poprzedzającym wykazuje zmniejszenie się liczby zatrudnionych o 27 osób.

Wielki przemysł wełniany zatrudniał w tym samym okresie 14.254 robotników, przyczem zmniejszenie zatrudnienia wynosi, w porównaniu z poprzednim okresem, 41 osób.

Wyszkolenie fachowców włókienniczych

tematem obrad w ministerstwie W. R. i O. P.

Na zaproszenie ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego wyjeżdżają w dniu dzisiejszym do Warszawy przedstawiciele wszystkich gałęzi przemysłu łódzkiego, by odbyć konferencję w sprawie wyszkolenia fachowców włókienniczych, a w sprawie państwowej szkoły włókienniczej w szczególności.

Z ramienia związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem w konferencji weźmą udział dyr. Szrednicki i inż. Rumpel.

AEG-Siemens-Bergmann

tworzą „elektryczne trójporozumienie

W kołach finansowych Berlina kolportowana jest wiadomość o mającym nastąpić — narazie tylko luźnym — połączeniu trzech największych przedsiębiorstw branży elektrotechnicznej Niemiec. Już dawniej było wiadomo, że zarówno AEG jak i Tow. Siemens-Schuckert były poważnie zainteresowane w zakładach Bergmanna. Zainteresowanie to nie wyrażało się jednak w niczem nazwewnątrz, obecnie dopiero, pod naporem kryzysu, oba wielkie towarzystwa zdecydowały się wydelegować do rady Tow. Bergmann swych przedstawicieli. W ten sposób, drogą pośrednią na stąpi pewna wspólnota interesów pomiędzy dwoma najsilniej rywalizującymi i największymi koncernami niemieckiego tej branży — AEG i Siemens-Schuckert.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą. CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

Z IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ.

W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie komisji prawno-administracyjnej łódzkiej izby przemysłowo-handlowej. Komisja rozpatrzy sprawę podwyższenia stawek w Zakładzie Ubezpieczeń.

Jak się dowiadujemy, Izba zamierza ostro wystąpić przeciwko tej podwyższeniu. — c —

WYMIARY PODATKOWE.

W związku z rozpoczęciem działalności komisji wymiarowych i komisji rzeczoznawców do spraw podatku przemysłowego dokonane już zostały pierwsze wymiary za rok operacyjny 1930.

Wymiary utrzymane są naogół na bardzo wysokim poziomie, nie ustępując wymiarom z poprzedniego roku, gdy sytuacja ekonomiczna była znacznie lepsze.

Jednocześnie organizacje kupieckie stwierdzają iż w ostatnim tygodniu wzmożyły się wydatnie akcje egzekucyjne. — c —

Pabjanice.

(Telefonom od własnego korespondenta.)

PRZECIW WŁAŚCICIELOM NIERUCHOMOŚCI.

Magistrat m. Pabjanic wystąpił do prokuratora z oskarżeniem przeciwko Edwardowi Wendlerowi, prezesowi Sto warzyszenia właścicieli nieruchomości w Pabjanicach, zarzucając mu, że wystę pował przeciw nakazanemu przez władze prowadzeniu nowego systemu meldunkowego, udzielał właścicielom nieruchomości fałszywych wiadomości o odroczeniu zarządzenia władz, przez co ujemnie wpłynął na przebieg wstępnych prac przy wprowadzeniu nowego systemu meldunkowego.

Prokurator przesłał pismo magistratu do zbadania przez odpowiednie czynniki.

PRACE KOBIEC.

Koło gospodyń w Rydzynach pod Pabjanicami, kierowane sprawną ręką p. M. Dąbrowskiej, zorganizowało przed 3 miesiącami kurs robót kobiecych, który skupił przeszło 20 kobiet ze wsi Rydzyny. Zajęcia odbywały się w Domu ludowym w Rydzynach. Onegdaj odbyło się uroczyste zakończenie kursu, uświetnione wystawą wykonanych prac. Na uroczystość poza uczestniczkami kursu przybyły delegacje pokrewnych organizacji z okolicy, oraz p. starosta Jan Walas i wójt p. Stopczyński. Po przemówieniach zwiedzono wystawę, poczem odbyła się skromna herbatka.

Z DZIAŁALNOŚCI P. C. K.

Onegdaj w obecności władz administracyjnych, wojskowych, samorządowych i zarządu pabjanickiego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża odbyło się w gmachu szkoły powszechnej im. Grzegorza Piromowicza zakończenie kursu obrony przeciwgazowej, prowadzonego przez instruktora p. Jana Muraszke, nauczyciela szkoły powszechnej.

Egzamin z przerobienia kursu złożyli wszyscy uczestnicy kursu w liczbie 22 z wynikiem dodatnim.

TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE.

W przyszły poniedziałek odbędzie się ogólne zgromadzenie członków pabjanickiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Touring-Klubu.

Oddział przystąpił do zorganizowania Muzeum Krajoznawczego pow. łaskiego i zgromadził poważną ilość cennych eksponatów. Jednak brak lokalu nie pozwala na urządzenie muzeum i wyszukanie go dla celów naukowych. W sprawie lokalu zarząd zwrócił się do Macierzy Szkolnej, która administruje Domem ludowym w Pabjanicach.

Oddział w ciągu ostatniego roku przyjął kilkanaście wycieczek krajoznawczych z Łodzi, Bydgoszczy i innych okolic Polski. Poza tem zorganizowano szereg wycieczek własnych, głównie w najbliższe okolice.

Oddział wydał monografię Pabjanic pióra M. Barucha, ilustrowany przewodnik po Pabjanicach, Łasku i powiecie łaskim, oraz mapę turystyczną powiatu łaskiego.

W celu propagandy własnych wydawnictw urządzono w jednej z miejscowych księgarni efektowną wystawę, ozdobioną pięknym modelem zamku pabjanickiego, cennymi obrazami, przedstawiającymi kościół św. Mateusza w 19 w. oraz kościół ewangelicki również z połowy 19 w.

Wystawa gromadzi liczne rzesze przechodniów.

Oddział w roku ubiegłym korzystał z drobnych subsydjów urzędu wojewódzkiego i magistratu m. Pabjanic.

Groźny pożar

w fabryce braci Zajbert

Wczoraj w godzinach południowych wybuchł pożar w fabryce braci Seibert przy ulicy Suwalskiej 6. Zapaliły się odpadki w jednej z sal fabrycznych. Ogień rozszerzył się z gwałtowną szybkością, przybierając poważniejsze rozmiary.

Zaalarmowano straż ogniową. Przybyły 4-ty i 3-ci oddziały straży, które rozwinęły energiczną akcję ratunkową. Pożar po upływie godziny całkowicie ugaszono.

Budynek fabryczny nie doznał żadnego szwanku. Wysokości strat nie ustalono.

Arnolda Zweiga Spór o sierżanta Griszę NA EKRANIE

Radjoprogram.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”.

Czwartek, dnia 26-go marca.

Godz. 11.58—12.15: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Komunikat meteorologiczny, odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 12.15—12.35: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil. Łódź Piotrkowska Nr. 160. 12.35—14: Koncert szkolny z Filharmonii warsz. 14—14.20: „Wielkanoc i wiosna” — wygłosi Maria Ankielwiczowa (tr. z W-wy). 14.40—15: Odczyt dla maturzystów p. t. „Teorie ewolucji” — wygłosi prof. St. Sumiński (tr. z W-wy). 15—15.20: Odczyt dla maturzystów p. t. „Okres dzielnicowy i odrodzenie Polski za Łokietka” — wygłosi prof. Henryk Paszkiewicz (tr. z Warszawy). 15.35—15.50: Komunikat Ligii Obrony powietrznej i Przeciwgazowej z Warszawy. 15.50—16.10: „Co każdy polak o Śląsku wiedzieć powinien” — wygłosi prof. dr. W. Ormicki (tr. z Katowic). 16.10—16.15: Komunikat dla żeglugi i rybaków z Warszawy. 16.15—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.15—17.40: Odczyt z Wilna. „Jeszcze o niedoli małych miasteczek” — wygłosi prof. Mieczysław Limanowski. 17.45—18.45: Koncert popołudniowy z Warszawy. Wykonawcy: Teodor Kleindinst, Mikołaj Kutrzebski i St. Krzywicki (oboje) oraz Stanisław Nawrocki i L. Urstein (fort.). 18.45—19.10: Rozmaitości. 19.10—19.25: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny. 19.25—19.30: Uwagi i wskazówki dla detektorów — wygłosi inż. Znaniecki (tr. z W-wy). 19.30—19.40: Płyty gramofonowe z Warszawy. 19.40—19.55: Prasowy dziennik radiowy z W-wy. 20—20.15: Feljton p. t. „Dawne węzły” — wygłosi p. Maria Znaniecki-Szczepańska (tr. z W-wy). 20.15—20.30: Pogadanka radiotelegraficzna z W-wy. 20.30—21.30: Koncert popularny z W-wy. Utwory K. Kotelbeya w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr.

St. Nawrota, Janina Godlewska (mezosopran) i L. Urstein (akomp.). 21.30—22.15: Stuchowisko z Warszawy. „Król Lear” — Szekspira w radiofonizacji Z. Marynowskiego. 22.15—22.35: Koncert solisty z Krakowa. 22.35—24: Komunikaty: PAT., meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka taneczna z Warszawy.

PIĄTEK dnia 27-go marca.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Wroławie. 12.05—13.13: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil. Łódź Piotrkowska Nr. 160. 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—14.40: Przerwa. 14.40—15: Odczyt dla maturzystów „Kazimierz Wielki” — wygłosi prof. Henryk Paszkiewicz (tr. z Warsz.). 15—15.20: Odczyt dla maturzystów p. t. „Odrodzenie i humanizm” — wygłosi prof. Janusz Iwaszkiewicz (tr. z W-wy). 15.20—15.50: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 16.10—16.15: Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16.15—16.25: Komunikat Związku krótkofalowców (tr. z Warsz.). 16.25—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.15—17.40: Odczyt z Krakowa. „Bliźnięta ludzkie i zwierzęce” — wygłosi prof. dr. Emil Godlewski. 17.45—18.45: Koncert orkiestry dętej 36 p. p. pod dyr. Stefana Śledzińskiego (tr. z Warsz.). 18.45—19.10: Rozmaitości. 19.10—19.25: Komunikat Izby Przem. — Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny. 19.25—19.30: Uwagi i wskazówki dla detektorów — inż. Znaniecki z Warsz. 19.30—19.40: Płyty gramofonowe. 19.40—19.55: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 20—20.14: Pogadanka muzyczna z Warszawy. 20.15: Koncert symfoniczny z Filharmonii Warsz. Wykonawcy: Orkiestra F.H., połączone chóry Filh. Warsz. i Warsz. Konserwatorium. Po transmisji komunikaty: PAT., meteorologiczny, policj., sport, oraz retransmisja stacji zagranicznych (spacer detektorowy po Europie).

Splendid.

Marokko.

Nareszcie, kłomani nie mogą się skarżyć. Na ekranie „Splendid” oglądamy rewelacyjny obraz mistrza Sternberga „Marokko”. Z godną podziwu szybkością sprowadzono do Łodzi film, którego nie widzieli jeszcze większość stolic europejskich. Film jest przepojony zarem afrykańskiego słońca; kolorysty zny z „Braterstwa krwi” i „Batalionu śmierci”, nabiera dziwną ostrości w niektórych fragmentach „Marokko”. Treść? Żołnierz Legii cudzoziemskiej kocha się w tancerce z trzeciorzędnej kabaretu. Tymczasem, na horyzoncie ukazują się bogaty dzentelman La Bessiere, który prosi o rękę aktorki. Oczywiście biedny żołnierz dobrowolnie się usuwa. Cóż może jej ofiarować? W sercach jednak obojga rozdziała się miłość wojna od egoizmu silniejsza od pozomych trosk o własny spokój i dobrobyt. I dlatego kiedy ukończony legionista znów wyrusza na pustynię, jego dawna miłość przyłącza się do oddziału kobiet, które narażają życie swe na tysiączne niebezpieczeństwa, byle tylko nie rozstawać się z meżami. Doskonale zgrane trio aktorskie stanowią: Marlena Dietrich, Gary Cooper i Adolf Menjou. Ogólne zainteresowanie koncentruje się około największej obecnej rewelacji ekranu i niebezpiecznej rywalizacji Grety Garbo (do której zresztą jest zadziwiająco podobna) Marleny Dietrich. Stworzyła ona kreację naprawdę niezapomnianą i godną królowej ekranu. Jest to bezspornie jej najlepsza rola, podobnie jak i „Marokko”, jest w chwili obecnej najlepszym filmem sezonu, o którym się mówi i długo jeszcze mówić będzie.

OSOBISTE.

W dniu 23 marca r. b. obchodziła 75-letnie swych urodzin zasłużona obywatelka naszego miasta p. Salomea Hellerowa.

Już w bardzo młodym wieku, bo jeszcze w roku 1875 rozpoczęła z wielkimi zamirowaniem swą pracę pedagogiczną, jako kierowniczka jednej z trzech wówczas koncesjonowanych szkół dla dziewcząt w Królestwie Polskim. Praca jej na tem polu cieszyła się wielkim uznaniem. Kilka pokoleń młodych kobiet zawdzięczało jej swe wykształcenie.

Godne zaznaczenia jest że p. Hellerowa jedna z pierwszych wprowadziła naukę hebrajskiego języka.

W późniejszych latach swego pracowitego życia zajmuje się pracą społeczną, biorąc udział w zarządzie „Uzdrowska” w 1909 r.

Od kilku lat pracuje gorliwie jako członkini zarządu żyd. Tow. Ochrony Kobiet, wiele czasu poświęcając pracy w biurze pośrednictwa pracy i w Ognisku dla dziewcząt.

Życzymy jej Jubilatce by długo jeszcze pracować mogła w pełni sił i zdrowia na umiłowanej przez siebie niwie społecznej.

Święto legionistów łódzkich.

Święto Związku Legionistów polskich w Łodzi zapowiada się wyjątkowo wspaniale. Łódź z wielkim zainteresowaniem i sympatią odnosi się do inicjatywy komitetu obywatelskiego i podeszła z hołmami ofiarami w odpowiedzi na rozesłane gwoździe, pamiatkowe i karty. Dla ułatwienia pracy organizacyjnej komitet prosi uprzejmie tych wszystkich, którzy jeszcze nie odpowiedzieli na nadesłane im gwoździe, aby zechcieli nie zwlekać i możliwie natychmiast spełnili swój obowiązek obywatelski i przyczynili się do uczczenia widomym znakiem uznania i sympatii tych, którzy pierwszy stanęli na zew Komendanta do szeregów legionowych tworząc podwaliny niepodległości Ojczyzny i armii polskiej.

Przygotowania do uświetnienia dnia wroczenia Związku legionistów w Łodzi szlendaru idą rażno naprzód. Sekcja organizacyjna opracowała już program święta, które będzie miało przebieg bardzo uroczysty. Jak się dowiadujemy, uroczyste momenty tego dnia będą zdjęte na taśmie filmowej przez specjalnego operatora którego przysyła do Łodzi Polska Agencja Telegraficzna.

Również prace nad wydaniem okolicznościowej „Jednodniówki” posuwają się szybko naprzód. Gromadzenie materiału jest już na ukończeniu i komitet redakcyjny przystąpił do segregacji nadesłanych prac. Już dziś można powiedzieć, że „Jednodniówka” zapowiada się bardzo ciekawie i stanowić będzie wartościowy szkielet monograficzny udziału województwa łódzkiego w walkach o niepodległość.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 24 marca. Bawelna amerykańska — zamknięcie: marzec 5,71, kwiecień 5,73, maj 5,76, czerwiec 5,80, lipiec 5,85, sierpień 5,89, wrzesień 5,92, październik 5,96, listopad 5,99, grudzień 6,03, styczeń 6,07, luty 6,11, Loco 5,85.

Liverpool, 24 marca. Bawelna egipska — zamknięcie: marzec 9,04, maj 8,97, lipiec 9,06, wrzesień 9,17, październik 9,24, listopad 9,24, styczeń 9,38, Loco 9,55.

Aleksandria 24 marca. Bawelna egipska — zamknięcie Sakellaris: marzec —, maj 17,61 lipiec 18,09 listopad 19,07, styczeń 19,32, Ashmouni: kwiecień 12,39, czerwiec 12,58, sierpień 12,73, październik 13,10, grudzień 13,27.

Nowy Jork, 24 marca. Bawelna amerykańska — zamknięcie: Loco 10,80 Kontrakt: marzec 10,68, kwiecień 10,78, maj 10,85, czerwiec 10,95, lipiec 11,07, sierpień 11,18, wrzesień 11,30, październik 11,41, listopad 11,49, grudzień 11,58, styczeń 11,69.

Nowy Orlean, 24 marca. Bawelna amerykańska — zamknięcie: marzec 10,70, maj 10,85, lipiec 11,08, październik 11,37, grudzień 11,58, styczeń 11,66, Loco 10,45.

Ł.K.S.—Legja

Przed pierwszym meczem ligowym

Niedzielny pierwszy mecz ligowy w bieżącym sezonie w Łodzi rozegrany zostanie o godz. 16-ej na boisku ŁKS-u. Drużyna łódzka wystąpi do pierwszej walki ligowej w następującym składzie: Miła, Galecki, Cyll, Pegza, Trzmiela, Jaśkiński, Durka, Herbstreich, Tadcusiewicz, Król, Feja.

Meczem kierować będzie p. Rettig. Na przedmecz rozegrane zostanie spotkanie o mistrzostwo klasy A między ŁKS. Ib a beniaminkiem klasy A KKS. z Kalisza.

Najbliższe spotkania towarzyskie w Łodzi

W nadchodzącą sobotę rozegrają Turycy towarzyskie spotkanie piłkarskie z drużyną Kadimah. Mecz rozegrany zostanie o godz. 16-ej na boisku przy ul. Wodnej.

W niedzielę na boisku Geyera rozegrany zostanie towarzyski mecz między zespołami Geyer i Zjednoczone. Początek zawodów o godz. 11-ej przed południem.

Skandal przy ważeniu bokserów łódzkich

W związku z bokserскими mistrzostwami okręgu łódzkiego odbywało się we wtorek w godzinach wieczornych ważenie zawodników desygnowanych przez poszczególne kluby do mistrzostw. W czasie ważenia zawodników działy się skandaliczne rzeczy i wbrew obowiązującym przepisom cały szereg zawodników ważono po kilka razy.

Komisja wyznaczona przez Wydział Sportowy ŁOZB. do ważenia zawodników nie potrafiła należycie wywiązać się ze swych obowiązków, to też popełniła cały szereg nieremalności.

Jak się dowiadujemy niektórzy kluby łódzkie postanowiły wnieść protest do Zarządu ŁOZB. poparty całym szeregiem dowodów.

Niewątpliwie Zarząd ŁOZB, stojąc na straży obowiązujących przepisów wyciągnie z tego daleko idące konsekwencje.

Dworakowski zwyciężył

w raidzie po ulicach Warszawy

W niedzielę odbył się na ulicach Warszawy raid motocyklowy, w którym zwyciężył Dworakowski. W grupie gości drugie miejsce zajął łódzianka p. Goldberzanika (BSA) zaś trzecie p. Buckley również na BSA. Raid organizowany był przez redakcję Autolotu wspólnie z sekcją motocyklową Legii.

Nieście pomoc najbardziej

OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO JEST

chronić się przed grypa, anginą i zaziębieniem. Kilkudniowa niezdolność do pracy, bóle w kończynach, gorączka i t. d. — oto niepożądane skutki zaniedbania ostrożności. Każdy jest jednakowo narażony na niebezpieczeństwo zaziębienia się lub zapadnięcia na gripę. Chronić się przez zazywanie niezawodnych pastylek Panflava.

Na święta! Najtańsze źródło zakupów

Wina i miody LITR 4 złote.	Wina węgierskie butelka 7.50	Wina francuskie białe i czerwone butelka od 5 zł.
---	---	---

Ceny na wina Karmel obniżone o 10 proc.

Wódki i likiery oraz w elki wybór cukrów, czekolady, makaronów, herbatników, owoców i t. d. w gatunkach pierwszorzędnym. po cenach konkurencyjnych poleca

Skład win i delikatesów
M. BERMAN SS-wie
Łódź, Piotrkowska 53, tel. 112-35.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra med. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, telef. 143-63.
Godziny przyjęcia dla pań i panów:
od 10-8 w.

Czynne są następujące działy:

1. chor skóry i włosów
2. Beaute
3. Kuracyi odmładzających
4. Masażu (ogólny i częściowy)
5. Epilacji (electrocoagulacja elektrolyza)
6. Elektroterapii (djatermia, d'Arsonvalizacja galwanofaradyzacja).
7. Helioterapii (Roentgen, kwarc solux, kąpiele świetlne)
8. Chirurgii estetycznej (blizny, zylaki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.)

pod kierunkiem **CHIRURGA**
D-ra Z. LEWINSONA
ordynującego codz. od godz. 1-4.

Doktor
Klinger

Spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów.

Andrzeja 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8.
w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Leczniczy, Piotrkowska 62

Dr. SOŁOWIEJCZYK

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Przyjmuje od 3-6 i od 8-9 wieczór
niedziele i święta od 11-2 po poł.
Piotrkowska 99 tel. 141-92

ZOSTAŁA OTWARTA
LECZNICA
chorób oczu
ze stałymi łóżkami
D-ra Donchina
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.
przyjmuje się chorych wymagających
Przebywania w lecznicy (operacje
tc.), a także chorych przychodzących
od 9-1 i od 4-7 1/2.

Zagubiono 4 blanko-weksle

z podpisem Borucha Weissa
3 po 2000 zł.
1 na 1000 zł.
Takowe unieważnia się. Ostrzeżenie przed nabyciem.

Lokal

fabryczny, parterowy, około 250 m² z używalnością pary poszukiwany. Oferty do Administracji sub „A. B. 12”.

MOTOCYKLE do sprzedania

- 1) Orionett 2 P. S.
- 2) Puch 1 P. S.
- 3) Excelsior z wózkiem 5 P. S.

obejrzenia w Zgierzu ul. 3-go Maja 10.

DOKTOR H. Wołkowyski

przeprowadził się na ul. **CEGIELNIANA Nr. 36**
telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych wenerycznych. Elektroterapia Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godz. 9-1
Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED. N. ROZEN

STOMATOLOG
choroby zębów, szcęk, dziąseł, podniebienia, języka itd. regulacja zębów, Roentgenodjagnostyką.

Andrzeja 7. Tel. 216-57.
Godz. przyj. od 3-7.

CHERYS
MYDEŁKO DO ZĘBÓW
PASTA-ELIKSIR
NAJSKUTECZNIEJ
KONSERWUJĄ ZĘBY

Rutynowany buchalter bilansista
rzeczoznawca sądowy, 20-letnia praktyka, władza polskim, rosyjskim, francuskim, niemieckim, angielskim, wyższe studia handlowe zagranicą, gruntowna znajomość spraw podatkowych, przylmie odpowiednia posada. Oferty do adm. „Republiki” pod B. L.

Dr. med. NEUMARK

Choroby skórne weneryczne, leczenie diafermą, djatermokoagulacją oraz lampą kwarcową.
MONIUSZKI 5
tel. 170-50.
Przyjmuje od 11 do 1 pp. i od 5-8 w niedziele od 11 do 1 po poł.

DR. G. Rydzewski

Chor. skórne weneryczne
przyjmuje od 7-9 w w niedziele i święta od 10-1 po poł.
ul. Zamenhofska 6

Dr. med. HELLER

chor. skórne i weneryczne
NAWRÓT 2
Tel. 179-89.
przyjmuje od 8-11 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedz. od 11 2 pp dla niezamożnych. ceny lecznic.

Dr. med. Iewiański

powrócił specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-10
Przyjmuje od 8-11. od 5-9, w riedzie i święta od 9-1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med. Łagunowski

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Piotrkowska 70
(róg Traugutta)
Tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1-e. Oddzielna poczekalnia dla pań
Lampa kwarcowa

Dr. Ludwik FALK

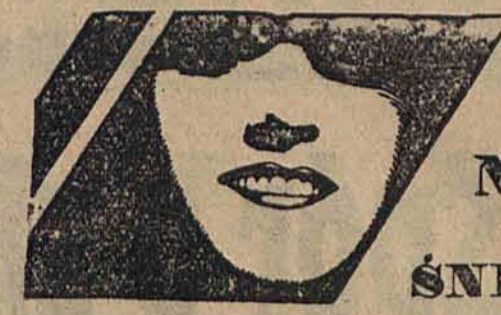
Choroby skórne i weneryczne.
Nawrot 7
telef. 128-07
Przyjmuje od 10-12 i od 3-7

Dr. med. W. Balicka

Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7-8

Odnajmę

pokój frontowy z balkonem i dwóch osób w. calodienne utrzymanie, ul. Gdańska 31-a m. 9
Wiadomości: 9-11 i 3-4.

ZĘBY

NABIERAJĄ

ŚNIEŻNEGO POŁYSKU

POD WPLYWEM TEJ PRZENIKAJĄCEJ PIANY

Wyczyścić i wypolerować samą powierzchnię zęba potrafi każda pasta. Ale to nie dosyć. Tylko pasta, która czyści najdrobniejsze otworki zębów i dziąseł, niedostępne dla żadnej szczoteczki, spełnia całkowicie swoje zadanie.

Najnowsze badania naukowe wykazały, że pasta do zębów COLGATE posiada maksymalną zdolność przenikania, a to dzięki specjalnej własności piany (tak zw. niskie napięcie powierzchniowe). Ta plynna błyszcząca piana dociera do dna najdrobniejszych szkai i szczelinek zmiękczając i zmywając wszelkie zanieczyszczenia.

Pasta do zębów COLGATE posiada dwie wielkie zalety. Poleruje zęby i nadaje im śnieżny połysk, a równocześnie czyści wszystkie te miejsca do których szczoteczka dotrzeć nie może. Nic więc dziwnego, że żadna inna pasta na świecie nie cieszy się takim powodzeniem jak COLGATE. Ci wszyscy, którzy dotychczas nie mieli sposobności zaznajomienia się z pastą do zębów COLGATE mogą obecnie, za przesłaniem załączonego kuponu otrzymać bezpłatną próbną tubkę.

Duża Tuba Zł. 3.-

ZA DARMO!

COLGATE - PALMOLIVE Co. Warszawa, Rymska 6.

Proszę o przysłanie mi próbnej tubki pasty do zębów COLGATE.

Imię i nazwisko .....

Miejscowość .....

Ulica .....

PASTA DO ZĘBÓW COLGATE

Nie CENA a JAKOŚĆ

winna decydować o kupnie OBUWIA!!!

Mamy nadzieję, że nasi klienci będą w dalszym ciągu zaszczycać nas swoim zaufaniem i polecać nasz bogato zaopatrzonej skład, zastosowany cenami do obecnej sytuacji.

Magazyn zostanie otwarty w tygodniu przedświątecznym.
F. GRĘDZIŃSKI i S-ka, Sp. z o.o.
PIOTRKOWSKA 53, Telefon 203-75.
Popierajcie przemysł krajowy!!!

Architektów, budowlanych, nauczycieli, emerytów, sekretarzy gminnych

i t. p. osób zaufanych poszukuje się w wszystkich miejscowościach kraju dla wielkiej instytucji **FINANSOWO-BUDOWLANEJ.**

Zgłoszenia pod „Budowa własnego domu” do Biura Ogłoszeń „Par” Lwów Akademicka 14

DRZEWKA

Owocowe Parkowe Iglaste
Krzewy, róże, rośliny zimotrwałe i Dalje — Gieorginie poleca w wie kim wyborze **Jerzy Kolańczowski**
Zakład Ogrodniczy Łódź, ul. Piotrkowska 241.
Nasiona, kwiaty cięte i doniczkowe

Ceny zniżone Cenniki na żądanie

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowi mi

Nie dajcie się na nic innego, rzekomo również dobre, namówić „OLLA” to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.

Do akt. Nr. 197, 195, 196 1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Poddębicach Ignacy Hermanowski, zamieszkały w Poddębicach, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 14 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano we wsi Wartkowice gm. Gostków odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Kazimierza Zawadzkiego i składających się z auta mebli i krzesła ginekologicznego oszacowanych na sumę zł. 7.286.
 Poddębice, dnia 10 marca 1931 r.
 Komornik
IGNACY HERMANOWSKI.

Do akt. Nr. 523/1931. r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 15 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Andrzeja nr. 39 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ignacego Straucha i Ady Strauch i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 950.
 Łódź, dnia 17 marca 1931 r.
 Komornik
JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 446-31, 521-31 i 522-1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 14 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 47 odbędzie się sprzedaż z przetargu ruchomości, należących do firmy „Księgarnia Ludwika Fiszer” i składających się z elementarzy Kędzińskiego cz. I i II, oszacowanych na sumę zł. 1800+560+560.
 Łódź, dnia 17 marca 1931 r.
 Komornik
JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 520-1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 15 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Dom Handlowy Antoni Bernhard” i składających się z mebli biurowych i dwóch maszyn do pisania oszacowanych na sumę zł. 1300.
 Łódź, dnia 17 marca 1931 r.
 Komornik
JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 452-1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 16 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. 28 p. strzel. kan. Nr. 44 odbędzie się sprzedaż z przetargu publ. ruchomości należ. do firmy „Wykończalnia i Farbiarnia Ryszard Schroeder” i składających się z płęca karbonizacyjnego 10 tołuszy mech. 6 maszyn, oraz motoru elektr. oszacowanych na sumę zł. 4.500.
 Łódź, dnia 12 marca 1931 r.
 Komornik
JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 421, 422, 423, 424-1931 i 425 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 14 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zakatnej Nr. 62 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Cezara i Rozalii małż. Bernhard i składających się z maszyn, oszacowanych na sumę zł. 600+600+600+600+600.
 Łódź, dnia 26 lutego 1931 roku.
 Komornik
JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 533, 534 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Radwańskiej 58, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do f. „Pódzka Fabryka Wyrob. Bronzown. i lamp Karol Gotwald” i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1150.
 Łódź, dnia 27 lutego 1931 r.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

ZDROWIE TO SKARB.

antyseptycznie to gwarancja zdrowia
 preparowane. Wstrzegać się naśladowictwa

Do akt. Nr. 601 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Tuszyńskiej 21, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Henryka Pietrzaka i składających się z szafy i otomany oszacowanych na sumę zł. 850.
 Łódź, dnia 3 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Do akt. Nr. 629 1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 171 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do f. „Sp. Akc. Wełn. i Bawełn. Manufaktury Adoli Darbe” i składających się z chustek oszacowanych na sumę zł. 18.000
 Łódź, dnia 9 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Znalezcę dokumentów
 egzaminacyjnych wydanych na Imię Andrzeja Solarka, uprasza się o łaskawy zwrot do Izby Rzemieślniczej, ul. Ewangelicka 18 lub do Stefana Koneckiego, Kopernika 46, za wynagrodzeniem.

Do akt. Nr. 504, 581 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 171, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Jana Tucholskiego i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 675
 Łódź, dnia 24 lutego 1931 r.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Do akt. Nr. 671 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 212 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Brunona Schultze i składających się z maszyn do wyrabiania wstążek oszacowanych na sumę zł. 1700.
 Łódź, dnia 9 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Lokal fabryczny
 w śródmieściu do wynajęcia.
 Dzwonic 102-78.

Do akt. Nr. 1110 1930 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Katnej 12/14 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do f. „Farbiarnia i Wykończalnia S. Ledecy” i składających się z kasy ogniotrwałej maszyny do pisania i dwóch warsztatów tkackich mech. oszacowanych na sumę zł. 13.500.
 Łódź, dnia 13 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Do akt. Nr. 2387, 2388, 2460-30 r. 781 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Stare-Rokicie (Cegielnia) odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do f. „Zakłady Przem. (Cegielnie par. i młyn) Józefa Kluki” i składających się z części palonej oszacowanych na sumę zł. 3250.
 Łódź, dnia 16 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Wielu porowe
 różnych wymiarów i systemów, natychmiastowa dostawa.
 ŁÓDŹ, Gdańska 106, tel. 200-59
 Inżynier RYDZEWSKI

Do akt. Nr. 334 1931 roku.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 UPC, ogłasza, że w dniu 3 kwietnia 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr 206-208 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „Hintze i Buss” i składających się z kasy ogniotrwałej maszyny do pisania i dwóch warsztatów tkackich mech. oszacowanych na sumę zł. 1200.
 Łódź, dnia 13 marca 1931 roku.
 Komornik
RAFAŁ SAKKILARI.

Dnia 1-go kwietnia r. b. o godz. 3-ej po poł. w lokalu Stowarzyszenia Pośredników przy ul. Piotrkowskiej Nr. 64, odbędzie się **WALNE DOROCZNE ZGROMADZENIE** członków Stowarzyszenia.
 Porządek dzienny obejmuje:
 1) Zagajenie
 2) Wybory prezydium
 3) Sprawozdanie Zarządu
 4) Sprawozdanie Kom. Rewizyjnej
 5) Budżet na r. 1931
 6) Wybory Zarządu
 7) Wybory Komisji Rewizyjnej
 8) Zmiana Statutu art. 2, 24, 26
 9) Wolne wnioski.
 W razie nieprzybycia odpowiedniej ilości członków Walne Zgromadzenie odbędzie się dnia 5-go kwietnia o godz. 5-ej po poł. bez względu na ilość obecnych.
ZARZĄD

Jaki samochód wybrać? KOMU ZAUFAC?

Zbliża się wiosna... Budzi się nieodparta chęć posiadania Własnego Samochodu

Tylko firmie, która gwarantuje zawsze niezależnie od depresji gospodarczych, rzeczywiste korzyści tak przy kupnie, jak i w użytku

Zapewnić wszystkie te korzyści może w chwili obecnej jedynie

CITROËN

Dzięki swej doskonałej organizacji sprzedaży i obsługi opartej

Fabrykę w Warszawie

Citroën daje wszystkie korzyści:

Najwyższa wartość za najniższą cenę.
 Dogodne warunki spłat.
 Tania eksploatacja.
 Tania konserwacja.

CITROËN

Wkrótce KONIEC ŚWIATA

OGŁOSZENIE.

Nadzorcy Sądowi firmy „Michał Chigryn” w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 58 Leopold Roszak, zam przy ul. Srebrzyńskiej Nr. 75 i Władysław Rejchman, zam. przy ul. Nawrot Nr. 15, podają do wiadomości osób zainteresowanych, że na mocy decyzji z dnia 27 lutego r. b. w sprawie Z. 281/30 Sad Okręgowy w Łodzi zarządził otwarcie postępowania układowego.

W celu ustalenia listy wierzycieli, w porozumieniu z Sędzią Komisarzem p. M. Konem, wyznaczone zostały następujące terminy sprawdzenia wierzytelności: 10 i 17 kwietnia 1931 r.

W jednym z dni wyżej wyznaczonych wszyscy wierzyciele firmy „Michał Chigryn” pod rygorem zastrzeżenia w art. 51 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości, winni zgłosić swoje pretensje wraz z tytułami w celu sprawdzenia wierzytelności i wciągnięcia na listę wierzycieli.

Sprawdzenie odbywać się będzie w lokalu Sadu Okręgowego w Łodzi w Wydziale Handlowym, pokój Nr. 15, o godzinie 10 rano.

W dniu 21 kwietnia 1931 roku, w myśl art. 41 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości, lista sprawdzonych wierzycieli wyłożona będzie w Sadzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym.

Wierzyciele, których Nadzorcy Sądowi nie wciągną na listę od tej daty mają prawo skarżyć czynności nadzorców w ciągu 7 dni w trybie przepisanych.

Nadzorcy sądowi:
Władysław Rejchman
Leopold Roszak.

Komunikacja autobusowa

Łódź—Piotrków

Autobusy na powyższej linii odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 wieczór z Dworca Południowego przy ul. Wólczańskiej Nr. 232. Dojazd tramwajem 14. Czas przejazdu 1 godz. 30 min.

To ogłoszenie w „Republice”

POPRAWIŁO ZNAKOMICIE STAN JEGO INTERESÓW!

Od czasu gdy zaczął ogłaszać się stale w „Republice” — największym, najtańszym i najbardziej rozpowszechnionym dzienniku w Łodzi — liczna klientela odwiedza jego sklep. Podwoił obroty i zarobił pomimo powszechnego kryzysu.

KAŻDY KUPIEC, DBAJ O SWÓJ INTERES. OGŁASZA SIĘ W „REPUBLICIE”.

„ESGE-RADJO” Łódź, ul. Przejazd 2. KOMPLETY DETEKTOROWE Od 25 zł.

Ładowanie akumulatorów. Repara ja odbiorników. Magnetyczne słuchawek. Przeróbka i elektryfikacja radio-aparatów.

Odbiorniki radjowe: Philips, Marconi, Telefunken i Sachsen-Werk.

Lampy katodowe, Głośniki, Prostowniki, słuchawki, Baterje, Akumulatory i wszelkie części radjowe.

Zarówki elektryczne wszelkiej wielkości

Lekarz - dentysta B. NUSBAUMOWA

Piotrkowska 51 tel. 121-23 Godziny przyjęć od 4-7 wieczór.

Lekarz-Dentystka S. KNOFF

N.-Cegielniana 39 m. 12 Przyjmuje od g 2 do 5 pp. i 7-9 w

Posady

12 Pań

poszukuje poważna firma do przyjemnego podróżowania natychmiast. Warunki: dobra wymowa, skończony wiek lat 24, meżatki mają pierwszeństwo.

Zgłoszenia przyjmuje z dokumentami inspektor Knopik dziś, piątek i sobotę od godz. 10-12 i 3-5. ul. Zachodnia 72, I piętro na prawo, front.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. profesora Sekulowicza. Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki, polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Zadać prospektów.

PRACOWNIK fryzjerski potrzebny od zaraz. Cegielniana 62, Korn.

TOKARZ zdolny do galanterji drzewnej potrzebny. Główna 48

POTRZEBNA manicurzystka od zaraz. Pomorska 25.

AGENTÓW (katolików) do sprzedaży styryjskich kos na prowincji poszukujemy. Zarobek pewny około 600 zł miesięcznie. Zgłoszen. „Żniwa” Lwów Żółkiewska 34.

POTRZEBNY od zaraz zdolny fryzjer (damski). Kilińskiego 151.

POTRZEBNA gospodyni izraelitka z gotowaniem dobremi referencjami. Pomorska 23, m. 4 od 10 do 12 po poł. i od 3-4.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki i języka niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37.

MISS MARY gives English, German and French lessons. Traugutta 2, fr. 1.

Rozmaite

DROGA do zdrowia, piękności, powabu prowadzi do Julianowej Dreherowej, Warszawa, Noworodzka 21/3. Cenniki z opisami artykułów higienicznych, pasów brązowych, pończoch gumowych, masek upiększających etc. Zadać bezpłatnie.

ENERGICZNEGO (ej) Pana (i) z niewielkim kapitałem na stałej pensji oraz spółdzielni w interesie poszukuję. Oferty do „Republiki” p. „Staly zysk”.

WYKWINTNE, nie drogie obiady do mowe. Przejazd 6, m. 1.

GLUCHOTA uleczalna. Wynalazek Eufonia zademonstrowany specjalistom. Usuwa przyteplony słuch, szum, cieknięcie uszów. Liczne podziękowania. Zadać bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: EUFONJA, Liszki — Krajków.

Zagubione dokum.

CHAWA Goldenberg zgubiła karte pobytu czasowego, wyd. przez Łódzkie Starostwo Grodzkie dn. 26/6 1929 r.

Pończochy jedwabne

Przyjmuje do reperacji. ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro. Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu.

Dr. med. S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczołajowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena. PIOTRKOWSKA 144. RÓG EWANGELICKI.

Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45. Przyjmuje od 8-2 i od 5-8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Kupno i sprzedaż

KAMIENICE wspaniałe dwie, wysokodochodowe, nowoczesne w najlepszym miejscu Torunia, sprzedam za 10.600 dolarów. Toruń, Klonowicza 37, Ptaszkowicki.

LIMUZyna Studebaker mały jak nowy, oraz mały samochód okazynie tania sprzedam lub zamienię za dopłatą na dobry motocykl. Toruń, Kopernika Nr. 33

CHEVROLET karetka i Ford torpedo stan pierwszorzędny okazynie sprzedam. Nowo Radwańska 17.

WÓZEK dziecienny dobrej marki, mało używany tania do sprzedania. Piotrkowska 132 m. 41.

SPRZEDAM DOM na dogodnych warunkach, Żółkiewska 7.

ZAKŁAD tapicersko - stolarski Stefan Gabala, Nawrot 8, poleca na składzie otomany, tapczany, krzesła, stoły, kozetki, przyjmuje zamówienia, odwiezanie mebli i zakładanie firanek. 1-3

TANIO sprzedam krótki fortepian, 2 łóżka nikielowe ze siatkami i toaletkę damską. Wiadomość: Napiórkowskiego 47, mieszkanie 15, godz. 5-6 pop.

SKLEP kol.-tytoniowy dobrze prosperuje z powodu wyjazdu, sprzedam. Wiadomość: Andrzeja Nr. 27a, sklep wynajęcia ul. Zawadzka Nr. 9. Dozorca wskaże.

PIES półtoraroczny „Bully” francuski, czystej rasy, czujny i czysty w pokoiu do sprzedania. Ul. Smugowa Nr. 12, dozorca wskaże.

Lokale

GARAŻ na 2 samochody natychmiast do wynajęcia w domu PKO, ul. Prez. Narutowicza 45. Blizsze informacje na miejscu lub telefonicznie Nr. 159-86 od godz. 8 do 15-ej.

POKOJ do wynajęcia, umeblowany dla 1 osoby lub małżeństwa, Piotrkowska 112, m. 5.

POKOJ duży elegancko umeblowany 6-go Sierpnia 7, m. 16 od 2-5 po poł.

POKOJ ładnie umeblowany do wynajęcia. Piotrkowska 99, II p. front, m. 2 lewo.

FRONTOWY pokój umeblowany dla inteligentnego pana do wynajęcia. Nowo-Cegielniana 12, m. 6

4-5 POKOJOWE mieszkania, wszelkie wygody, w różnych punktach miasta, poleca biuro „Polruch”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

DWA frontowe słoneczne mieszkania dwu i trzypokojowe z wszelkimi wygodami 1-sze piętro do wynajęcia przy ulicy Sienkiewicza 102.

POKOJ ładny słoneczny, umeblowany z telefonem oddam. 11-go Listopada 12, front, II p. na prawo.

2 UMEBLOWANE pokoje razem lub oddzielnie dla dwóch osób. Wólczańska 65, m. 8 front. 1-5 i 7-8.

LOKAL fabryczny w śródmieściu do wynajęcia. Dzwonić 102-78.

ŚLICZNY, duży, frontowy pokój ewentualnie umeblowany, wygodne wejście odnajmie. Piotrkowska 55, m. 7.

KAWALERSKI pokój z niekrepującym wejściem od zaraz do oddania. Przejazd 49 m. 6.

3 POKOJE, kuchnia, przedpokój, kabinowy, służbowy, dwa wejścia do wynajęcia ul. Zawadzka Nr. 9. Dozorca wskaże.

1-2-3-4-5 POKOJOWE mieszkania, czyste, wygodne, poleca biuro „Polruch”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

BALKONOWY, frontowy pokój umeblowany dla jednej osoby do wynajęcia. Gdańska 43/5.

PRYZWOITEMU panu (izr.) odnajmie natychmiast umeblowany pokój z osobnym wejściem. Kilińskiego 46, m. 4, od 1-4.

POKOJ frontowy nieumeblowany, telefon, do wynajęcia. Południowa 9, m. 8.

POKOJ ładny słoneczny z telefonem do wynajęcia. Lipowa 36, m. 8, telefon 174-87.

PEJSACHOWA MACA MASZYNOWA

codziennie świeża

Maka macowa. Znana ze swej dobroci oraz wyroby cukiernicze poleca

Cukiernia N. WEINBERGA PIOTRKOWSKA 38, tel. 143-82

Upraszam o wcześniejsze zamówienia na macę. Każdą ilość odsyłam do domu Maca i mąka znajduje się w firmowym opakowaniu.

Lekarz-dentysta R. GLIK-LIBERMAN

powróciła. Piotrkowska 120, tel. 153-72.

„Grigo” Sp. z o.o.

ŁÓDZ, Cegielniana 50 Tel. 173-97 Załatwiamy wszelkie przesyłki do ROSJI

Biuro czynne 10-13, 16-19 Zamiejscowym na żądanie informacje bezpłatnie.

Dr. med. IGNACY MARGOLIS

okulista mieszka Al. Kościuszki 9, 165-17. obecnie przyjmuje od 1-2 i od 5-7

Muzyki

gruntownie udzielają na skrzypcach, fortepianie, mandolinie i gitarze oraz teorii muzycznej. Amatorom metodą skróconą. Instrumenty, nuty na miejscu Wólczańska 97 - 19.

Dr. Z. Pinczewska

Polożnictwo, choroby kobiece przeprowadziła się GDAŃSKA 57, I piętro, telefon 108-01. Przyjmuje od 3-5 do 5-ej.

ZDOLNY

obeznany z biurowością ekspedycyjną, mogący legitymować się kilkuletnią praktyką. POSZUKIWANY. Oferty prosimy złożyć w administracji „Republiki” pod „A. B.”.

Pierwszorzędny SKŁAD

gramofonów w najlepszym punkcie miasta dobrze wprowadzony bez długów

OKAZYJNIE SPRZEDAM. Zgłoszenia sub „Okazja” do administracji pisma.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 1.22-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68.148.

Prenumerata „Il. Republiki” Ogłoszenia:

od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr. z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry. (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ ZŁ 2.- za wiersz milimetry. (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetry (na str. 4-szp.) Zarecz Zamieszcowo o 50 proc. drożej Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej Drobnie 15 gr. - Najmniejsze zł 1.50 poszuk pracy ogłoszenia nie uwzględnia do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się druczku z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omylki, które zasądniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie uwzględnia do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”. Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.